

ЗВІТ Наукової бібліотеки

2021



Зміст:

1. Загальні відомості

- Місія, мета, завдання
- Структура бібліотеки
- Кадри
- Матеріальна база. Технічне забезпечення
- Фінансування.

2. Автоматизація бібліотечно-інформаційних процесів та впровадження нових інформаційних технологій

- Програмне забезпечення та локальна мережа бібліотеки

3. Формування і організація бібліотечних фондів:

- Комплектування та облік фонду;
- Робота з книжковим фондом;
- Цифрові активи бібліотеки.

4. Каталогізація

5. Обслуговування користувачів

- Користувачі
- Показники відвідування та книговидачі
- Електронні сервіси

6. Інформаційно-бібліографічна робота

7. Інформаційна підтримка освіти та досліджень

8. Науково-методична робота

9. Культурно-просвітницька робота

- Представлення бібліотеки в мережі
- Музей історії НПУ ім. М. П. Драгоманова
- Культурно-мистецькі заходи

10. Управління кадрами. Підвищення кваліфікації

11. Господарська робота

12. Перспективи розвитку бібліотеки

Додаток 1. Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки.

Перегляди літератури, презентації.

Додаток 2 Видання та публікації бібліотеки



Сучасна бібліотека має значний потенціал у реалізації важливих функцій, як соціально-інформаційна інституція, адже це не лише фізичне а й віртуальне середовище, саме у визначенні її як «третього місця» у житті людини. Бібліотека є важливим посередником у процесі донесення соціально-важливої, наукової, навчальної інформації до споживача. Наша бібліотека послуговується найвищими стандартами в організації своєї діяльності: є доступною, прозорою, технічно обладнаною, з каналами виходу в глобальні інформаційні мережі, має гнучку структуру, що забезпечує комфортний простір для використання інформаційно-бібліотечних ресурсів.

Діяльність Наукової бібліотеки у 2021 році на фоні довготривалих карантинних заходів була спрямована на розбудову, в першу чергу, віртуального інформаційно-освітнього середовища, надання якісних інформаційно-бібліотечних послуг користувачам у режимі віддаленого обслуговування та консультування, створення власних та використання зовнішніх електронних інформаційних ресурсів, збереження книжкових фондів як культурного надбання держави, допомогу в організації навчального процесу та підтримку наукових досліджень університету.

Наукова бібліотека, як інструмент для реалізації політики університету, прагне зробити свою роботу невід'ємною складовою успіху університету, головна мета якого впровадження європейських норм і стандартів освіти, підвищення якості освітніх послуг та рівня наукових досліджень. Бібліотека взаємодіє з університетською спільнотою: швидко реагує на складні виклики часу, пов'язані із розповсюдженням корона вірусної інфекції; застосовує всі можливості глобальних комунікацій для забезпечення навчальної та наукової діяльності інформацією; впроваджує онлайнві технології для підвищення якості освітнього процесу, особливо в умовах дистанційного навчання; вдосконалює інформаційно-бібліотечні сервіси та продукти, що відповідають потребам користувачів.

1. Загальні відомості

Наукова бібліотека НПУ імені М. П. Драгоманова є навчально-допоміжним, інформаційним, науковим, культурно-освітнім структурним підрозділом Університету, який запроваджує ефективні форми та програми бібліотечного обслуговування для всіх учасників університетської спільноти, використовуючи новітні рекомендації в організації управління. Бібліотека не тільки зберігає цифрові та аналогові знання, вона відкриває простір для навчання та дослідження, допомагає зміцнювати компетентності своїх користувачів. Бібліотекарі кваліфіковано відповідають на запити, шукають, знаходять і надають інформацію, роблять її доступною.

Місія - створення, розвиток та збереження власних і світових інформаційних ресурсів, організація доступу до їх використання; сприяння підвищенню якості навчального процесу через задоволення інформаційних потреб; підтримка наукової, дослідницької діяльності студентів та викладачів Університету.

Візія - бібліотека є провідним науковим та освітнім осередком Університету, який динамічно розвивається; місцем для натхнення та комфортної роботи над створенням проєктів, професійного спілкування, проведення різноманітних наукових, освітньо-культурних заходів; центром підтримки освітньої та наукової діяльності працівників та студентів Університету на всіх етапах проведення дослідження; інструментом поширення

наукових досягнень серед міжнародної спільноти та активної міжнародної співпраці, підвищення рейтингу Університету.

Мета - забезпечення вільного доступу для всіх категорій користувачів бібліотеки до вітчизняних та світових інформаційно-бібліотечних ресурсів з метою набуття якісної освіти, розробки новітніх теоретичних основ і моделей освітніх технологій підготовки спеціалістів та проведення наукових досліджень.

Цінності

- **Сервісність** – Бібліотека створює та розвиває комфортний простір для навчання, дослідження та роботи.
- **Якість** – Бібліотека запроваджує ефективні технології бібліотечного обслуговування та програм для своїх користувачів, використовуючи сучасні стандарти в організації управління.
- **Відкритість** – Бібліотека підтримує принципи наукової свободи та будує весь сервіс на основі відкритості та доступності.
- **Різноманітність** – Бібліотека задовольняє інформаційні потреби та запити користувачів усієї університетської громади, розбудовує свої інформаційно-бібліотечні та наукові сервіси на основі відкритості інформації, оперативності та комфортності.
- **Співробітництво** – Бібліотека співпрацює зі структурними підрозділами університету, надаючи ресурси та сервіс для підтримки наукових та дослідницьких програм, а також з бібліотеками України та зарубіжних країн.
- **Інновації** – Бібліотека вивчає та запроваджує сучасні досягнення в інформаційній галузі, які допомагають краще задовольняти запити та потреби користувачів.

Основні завдання:

- впровадження сучасних інформаційних технологій для розвитку нових інформаційно-бібліотечних та наукових сервісів в умовах карантинних обмежень;
- забезпечення інформаційних потреб університетської спільноти на принципах доступності, оперативності, комфортності при застосуванні дистанційних форм обслуговування та консультування;
- сприяння збереженню, вивченню та популяризації університетських надбань у тому числі засобами оцифрування та створення електронних архівів;
- співпраця із структурними підрозділами університету, іншими бібліотеками України у справі оптимізації та використанні спільних інформаційних ресурсів;
- участь у соціальних, культурних проектах, що проходять в університеті, та поза його межами, працюючи на посилення іміджу навчального закладу в освітньому просторі;
- підвищення рівня обслуговування користувачів шляхом впровадження нових послуг та сервісів з урахуванням викликів пов'язаних з епідеміологічними ситуаціями;
- прогнозування розвитку університетського бібліотечно-інформаційного середовища, окремих колекцій, сервісів, організація використання приміщень в умовах карантину.

Структура бібліотеки

Адміністрація. Директор, заступник директора з загальних питань та зв'язків з громадськістю, заступник директора з наукової роботи, учений секретар, методист.

Структурні підрозділи.

▪ **Відділ комплектування документів** – здійснення комплектування, обліку, списання документів, баз даних повнотекстових документів та цифрових колекцій, книгообміну, організація доступу до міжнародних наукометричних та реферативних баз даних;

- сектор обліку та списання документів;
- сектор обліку електронних видань.

▪ **Відділ каталогізації** – здійснення каталогізації, предметизації, наукової обробки друкованих та електронних ресурсів;

- сектор індексування документів.

▪ **Відділ зберігання фондів** – збереження та зберігання фонду основного книгосховища та його підсобних фондів, контроль за рухом бібліотечних фондів у підрозділах, здійснення переобліків фонду в усіх підрозділах бібліотеки;

▪ **Відділ рідкісних видань** – організація, збереження та опрацювання фонду рідкісних та цінних видань, створення цифрових колекцій;

- сектор опрацювання рідкісних видань.

▪ **Відділ інформаційно-бібліографічної роботи** – створення та управління бібліографічними ресурсами на паперових та електронних носіях, підтримка проектів Інституційного репозитарію, створення бібліографічних покажчиків та біобібліографічних покажчиків серії «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова». Довідково-бібліографічне обслуговування: довідкова служба (в т.ч. віртуальна), виставки, презентації, дні інформації тощо;

• **Відділ підтримки наукових досліджень** - якісне забезпечення інформаційно-консультаційної підтримки наукових досліджень університету; адміністрування репозитарію Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; консультування науково-педагогічних працівників і співробітників університету щодо роботи із сервісами наукометричних баз «Scopus», «Web of Science», «Google Scholar»; підтримка проекту «Академічна доброчесність». тощо.

▪ **Відділ інформаційно-комунікаційних технологій** – технічна підтримка роботи комп'ютерної техніки, серверів, мереж, баз даних. Програмна підтримка автоматизованої бібліотечної інформаційної системи «IRBIS-64+»; інституційного репозитарію веб-сайту, представлення бібліотеки в соціальних мережах;

▪ **Відділи обслуговування** - організація обслуговування користувачів друкованими виданнями, електронними джерелами та надання допомоги у пошуку та отриманні інформації, консультування щодо бібліометричних та наукометричних досліджень, самоархівування наукових праць у репозитарії.

Обслуговування користувачів відбувається у 5 корпусах університету. Загальна кількість робочих місць – 650 у 11 читальних залах.

▪ **Відділ обслуговування головного корпусу (абонементи та читальні зали):**

- Абонемент наукової та навчальної літератури
- Міжбібліотечний абонемент
- Читальний зал №1
- Читальний зал №2 рідкісних видань та рукописів
- Зал інформаційно-пошукових систем.

▪ **Відділ обслуговування гуманітарного корпусу:**

- Абонемент наукової та художньої літератури
- Абонемент навчальної літератури (студентський абонемент)
- Читальний зал гуманітарного профілю

- Читальний зал періодичних видань (з виставковим аванзалом)
- Зал інформаційно-пошукових систем
- Читальний зал іноземних видань
- Сектор обслуговування факультету мистецтв
- **Відділ обслуговування історико-соціологічних факультетів:**
- Сектор обслуговування факультету історичної освіти
- Сектор обслуговування факультету соціально-психологічних наук та управління.

Кадри

Станом на 01.01.2022 р. в бібліотеці працює 68 працівників, за штатним розкладом 81,5 ставки. Повний робочий день працюють 56 особи. Серед працівників бібліотеки 5 кандидатів наук.

• Освіта:

- повна вища освіта – 50 осіб, у т. ч. вища спеціальна – 9 осіб;
- базова вища освіта – 6 осіб, у т. ч. базова спеціальна – 2 особи;
- початкова вища – 7 осіб, у т. ч. початкова спеціальна – 4 осіб;
- повна загальна середня освіта – 5 осіб.

• За загальним стажем роботи:

- до 3 років – 10 осіб;
- від 3 до 9 років – 13 осіб;
- від 10 до 20 років – 14 осіб;
- понад 20 років – 31 особи.

• У відпустці по догляду за дитиною 1 особа (Пічевська О. Я.).

• Середня зарплата по бюджету – 6400 грн. (з урахуванням премій, надбавок, системи матеріального заохочення).



Виробничі площі, технічні ресурси

Бібліотека розташована в центральному та гуманітарному корпусах університету та трьох корпусах факультетів.

- Загальна площа – 2894,03 кв. м.;
- Для зберігання фондів – 1450,47 кв. м.;
- Для обслуговування користувачів – 1443,56 кв. м.
- Кількість абонементів - 6
- Кількість читальних залів – 11 на 618 місць.

Технічне обладнання

• Серверів -1 фізичний (CPU Intel Xeon E5606 2.13GHz x 2/RAM 8 GB/HDD 1TB x 2) 3 віртуальних;

• Комп'ютери – 83

У тому числі: для користувачів – 38

• Кількість АРМ - 135

Кількість комп'ютерів з доступом до Інтернету - 82

• Сканерів (планшетних) - 9

- Сканерів для зчитування штрихкодів - 14
- Портативний сканер Fujitsu SV600 A3 (PA03641-B301) - 1
- Принтерів- 25
- БФП (багатофункціональні пристрої) - 1
- Копіювальні апарати -1
- Цифровий фотоапарат – 1
- екран ж/к- 2
- проектор - 2
- Використання технологій WI-FI- так.

Фінансування

Заплановано – 980 тис. грн.

Фінансування з бюджету НПУ імені М.П. Драгоманова – 490382,90 грн.

З них використано на:

- * Придбання книг – 179 314 грн.
- * Передплата періодики – 198678,4 грн.
- * Передплата баз даних інформаційних ресурсів – 51678 грн.
- * Інше (придбання бібтехніки, закупівля поштових марок тощо) – 60712,5 грн.

Отримано в дарунок:

- * Книжкові видання – 226411 грн.

2. Автоматизація бібліотечно-інформаційних процесів та впровадження нових інформаційних технологій

В умовах карантину значно інтенсивніше впроваджуються форми дистанційного навчання, тому розвиток інформаційних технологій у бібліотеці, особливо сервісів віддаленого доступу, є необхідною умовою підвищення ефективності інформаційно-бібліотечного обслуговування університетської спільноти. Електронна каталогізація усіх ресурсів бібліотеки, формування власних бібліографічних та повнотекстових електронних ресурсів, організація доступу до мережевих ресурсів інших установ та пошукових сервісів, як бази для забезпечення оперативної та ефективної організації усіх бібліотечних послуг та розширення їх переліку залишається пріоритетним напрямом діяльності бібліотеки.

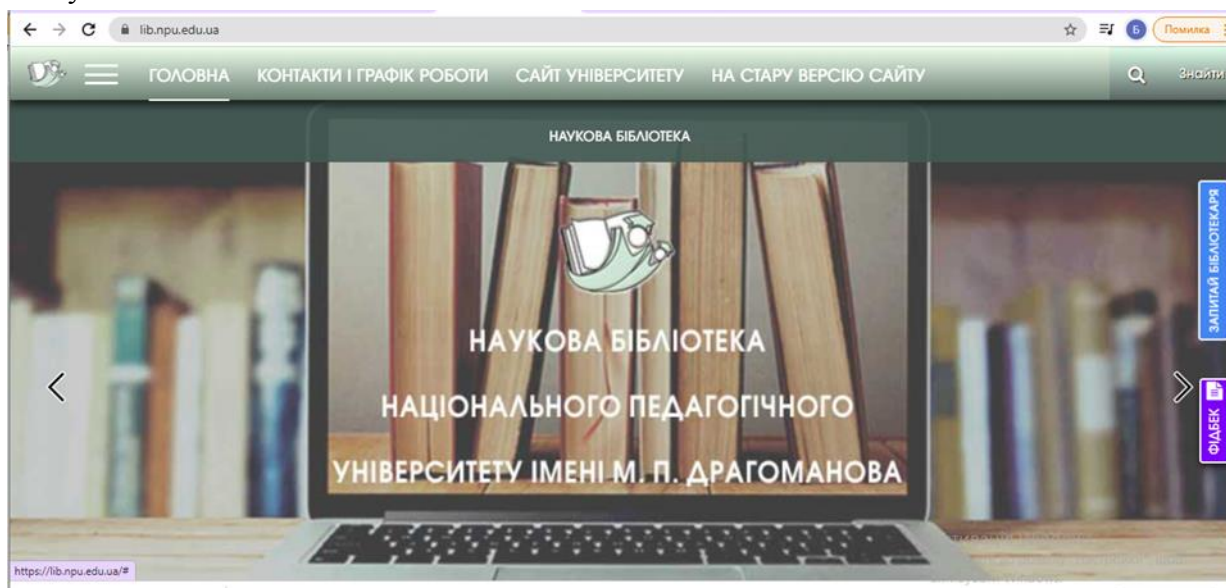
З метою повноцінного забезпечення фахових потреб науковців і практиків освітня галузі, студентів працівники бібліотеки модернізують основні технологічні процеси, розширюють репертуар і підвищують якість завдяки впровадженню досягнень у галузі сучасних інформаційних, комунікаційних та мультимедійних технологій. Формування баз даних електронного каталогу, онлайн ресурсів, організація електронних сервісів, організація доступу до інструментів наукометричних баз даних, як середовища швидкого доступу до інформації - це нова реальність, у якій функціонує бібліотека.

Програмне забезпечення та локальна мережа бібліотеки

Бібліотека активно застосовує веб-технології у своїй діяльності, визначаючи які саме веб-сервіси і вебресурси будуть ефективними для використання читачами.

Протягом карантинного періоду працівники відділу ІКТ спільно із керівництвом бібліотеки активно працювали над розробкою сучасної версії, адаптованої для мобільних пристроїв, та оновленням дизайну веб-сайту бібліотеки.

З 18 березня 2021 року відбувся перехід на нову версію вебсайту [Наукової бібліотеки](http://lib.npu.edu.ua) (CMS Joomla 3). Наразі активним є процес з редагування та наповнення основних розділів сайту.



Основна інформація про роботу бібліотеки, про її структуру, ресурси, послуги, події і т. п. представлена на веб-сайті бібліотеки. Програмне забезпечення, на якому базується вебсторінка бібліотеки (<http://lib.npu.edu.ua/>) є відкритою системою, що дозволяє легко, зручно та оперативно вносити зміни та доповнення до інформативної частини сайту.

Програмне забезпечення веб-сайту бібліотеки – CMS Joomla 3. Фактично бібліотека підтримує 4 окремі, але об'єднані єдиним дизайном веб-сайти.

З головної сторінки сайту доступні найактуальніші новини важливі та цікаві для університетської спільноти: доступ до наукометричних та повнотекстових баз даних навчальні вебінари, заходи, нові надходження, подяки тощо. Завдяки добре структурованому меню навігація по сайту є інтуїтивно зрозумілою і швидкою.

Електронний каталог та електронна бібліотека (WebIRBIS-64+) – бази даних, що поєднують бібліографічні відомості про склад та зміст традиційних фондів бібліотеки, посилання на зовнішні електронні ресурси, повні тексти електронної бібліотеки доступні через авторизований доступ і є базовим інструментом пошуку та доступу до ресурсів та послуг бібліотеки. Бібліотека інтенсивно працює над поповненням електронної бібліотеки та електронного каталогу записами на видання попередніх років, що зберігаються у фондах бібліотеки, а також на зовнішні електронні ресурси вільного доступу.

Репозитарій НПУ імені М. П. Драгоманова (DSpace) Інституційний Репозитарій Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (ENPUIR - <http://enpuir.npu.edu.ua>) та веб-сторінка **Колекції (DC-visu)**.

Забезпечення Наукової бібліотеки комп'ютерною технікою та програмного забезпечення на задовільному рівні. Бібліотека має окремо виділений фізичний сервер (CPU Intel Xeon E5606 2.13GHz x 2 / RAM 8 GB / HDD 1TB x 2) для управління локальною бібліотечною мережею та зовнішніми ресурсами і сервісами.

Бібліотека використовує придбані ліцензовані бібліотечні програмні продукти: АБІС «IRBIS-64+» придбана безлімітна ліцензія; Microsoft Windows Server 2008 R2 академічна ліцензія; Microsoft Windows 7 академічна ліцензія; Microsoft Windows XP академічна ліцензія; Microsoft Office 2010 академічна ліцензія, а також програмні засоби відкритого типу: Ubuntu Linux Server 12 (ліцензія GNU GPL); DSpace 5.0 відкрите вільне ПЗ (ліцензія BSD).

Основні технологічні процеси автоматизовано, постійно вивчаються можливості ППЗ, вдосконалюються технології роботи АРМ. Технічна підтримка АБІС, налаштування серверної та клієнтської частини здійснюється працівниками відділу інформаційно-комунікаційних технологій. Всі організаційні аспекти підтримки, управління та розвитку АБІС спираються на рішення робочих груп та методичної ради бібліотеки.

В умовах карантинного та посткарантинного періодів відділом інформаційно-комунікаційних технологій НБ було виконано низку завдань з впровадження та реалізації дистанційної роботи працівників:

1. Встановлення у віддаленому режимі клієнтської частини АБІС «ІРБІС64+» на домашніх комп'ютерах співробітників Наукової бібліотеки;
2. Консультації співробітників бібліотеки із питань роботи з АБІС «ІРБІС64+» у віддаленому доступі;
3. Вирішення питань із системними помилками роботи інституційного репозитарію (аналіз помилок, перезапуск сервісів);
4. Впорядкування резервного копіювання серверу Наукової бібліотеки;
5. Реєстрація доменного імені nb.npu.edu.ua для нового сайту Наукової бібліотеки;
6. Налаштування хостингу на серверах університету для сайту lib.npu.edu.ua;
7. Розгортання CMS Joomla для сайту lib.npu.edu.ua;
8. Впровадження додаткових модулів до CMS Joomla;
9. Впровадження шаблонів до CMS Joomla;
10. Реєстрація додаткових адрес електронної пошти для онлайн-сервісів бібліотеки (репозитарію та служби «Запитай бібліотекаря»);
11. Налаштування онлайн-сервісів бібліотеки (репозитарію та служби «Запитай бібліотекаря») на роботу із новими адресами електронної пошти;
12. Ліквідація наслідків шкідливого вторгнення до роботи веб-серверу наукової бібліотеки lib.npu.edu.ua;
13. Доопрацювання програмного забезпечення «веб-ІРБІС 64+» для створення підсистеми онлайн реєстрації читачів.

Протягом 2021 року також проводилась робота з підтримки технічного оснащення бібліотеки та локальної мережі; конвертування записів отриманих з бази даних Приймальної комісії університету у базу даних користувачів «RDR»; адміністрування баз даних електронного каталогу та електронної бібліотеки; забезпечення резервного копіювання баз даних електронного каталогу, бібліотеки та репозитарію; підтримка онлайн-сервісів для візуального контенту.

Також систематично проводилась профілактика обладнання відео-спостереження та сигналізаційної системи бібліотеки.

3. Формування і організація бібліотечних фондів

Комплектування та облік фонду

Основні показники на 01.01.2022:

Загальний фонд бібліотеки – 1143254 примірників.

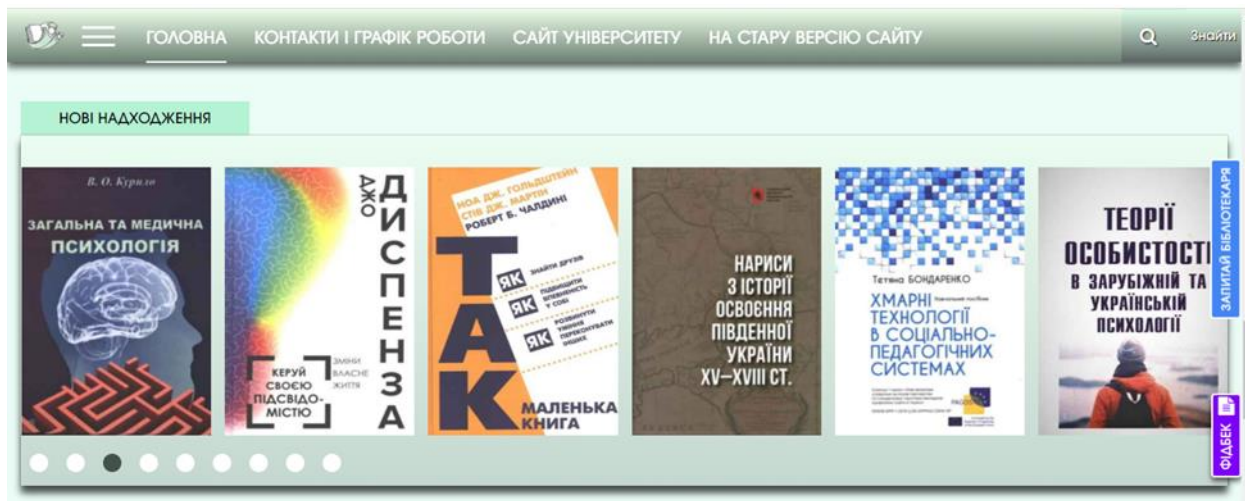
У тому числі фонд рідкісних та цінних видань - 18092 примірників.

Загальна кількість фонду електронних ресурсів становить понад 37806 назв.

Загальна кількість посилань на повнотекстові ресурси відкритого доступу – понад 84 000

Інформаційно-документний ресурс бібліотеки складається з двох взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих частин - базового документного фонду та електронного контенту навчальної та наукової інформації. Формування фонду на традиційних носіях і сьогодні залишається важливим напрямом роботи бібліотеки, навіть, з огляду на те, що темпи його поповнення уповільнились. Обумовлено це збільшенням вартості документів, ускладненням механізмів придбання літератури, необхідністю більш жорсткого відбору документів, значними обсягами їх списання а також можливостями, які надаються альтернативними електронними ресурсами. При комплектуванні документів надається перевага репертуарному різноманіттю документів при незначній кількості примірників, а в передплаті все більше враховується можливість доступу до електронних версій періодичних видань. В цих умовах ефективним напрямком діяльності стає використання технологій моніторингу інформаційного простору Інтернет з метою доступу до безкоштовних інформаційних ресурсів, а також формування власних повнотекстових електронних баз даних.

Поповнення фондів Наукової бібліотеки НПУ ім. М. П. Драгоманова здійснюється з різних джерел. Головним джерелом комплектування є придбана література за бюджетні кошти у видавництвах та книготорговельних організаціях України. Це в основному нові підручники, наукові видання, художня література тощо. Щоб якомога повністю задовольнити попит користувачів бібліотеки, відділ комплектування тісно співпрацює з кафедрами та окремими викладачами, пропонуючи їм для перегляду та замовлення нові торговельні каталоги різних видавництв. На підставі цих замовлень формуються списки закупівель у видавництвах. Нові надходження до фонду представлені на сайті НБ з прямими посиланнями на опис метаданих примірника. Перелік літератури систематично оновлюється.



Значне поповнення фонду відбувається за рахунок переданої літератури від організацій та установ з супровідними документами, подарованих окремими особами та установами, переданих по книгообміну із інших бібліотек України та з Міністерства освіти України, отриманих із університетської друкарні, прийнятих від читачів взамін загублених та інше.

Придбання книг.

У 2021 році придбання книг проходило через публічні закупівлі «Prozorro» за звітами.

Процедура закупівлі - це запит цінкових пропозицій, що регулюється Законом України «Про державні закупівлі» від 15.12.2015р. № 922 –VIII.

Всього бібліотекою придбано за рахунок державного бюджету 671 примірник на суму 152766,49 грн. Учасниками процедури запиту цінових пропозицій стали: Видавництво «Наш формат», ТОВ «ВД «Центр учбової літератури», ТОВ «КЛЮ», Товариство «Видавництво «ПресЦентр» тощо.

Інші джерела надходження

Серед інших джерел поповнення бібліотечного фонду значне місце займає дарування книг організаціями, видавництвами, фізичними особами, обмін з бібліотеками тощо.

Значне поповнення фондів бібліотеки у 2021 році відбулося за рахунок дарунків юридичних осіб: асоціація ІРЕТ, редакція журналу «Український соціум», редакція журналу «Колесо життя», Центр учбової літератури, Центр юстистики, Українська бібліотечна асоціація тощо.

Активно поповнюють бібліотечні фонди викладачі та професори університету, а саме:

- Андрущенко Віктор Петрович - ректор університету, який постійно дарує бібліотеці свої праці та книги з особистої бібліотеки;
- Жижко Тетяна Анатоліївна- професор кафедри управління та євроінтеграції начальник відділу кадрів НПУ ім. М. П. Драгоманова;
- Євтух Володимир Борисович - декан факультету соціально-економічної освіти та управління;
- Гальченко Сергій Анастасійович - український літературознавець, кандидат філологічних наук. Заслужений працівник культури України;
- Савенкова Людмила Василівна - кандидат педагогічних наук, директор НБ НПУ тощо.

Велика кількість примірників книг надійшла до фонду бібліотеки від структурних підрозділів університету, а саме від кафедра слов'янських мов та кафедри іноземної мови НПУ імені М.П. Драгоманова

Джерелом поповнення електронних ресурсів є передані авторами електронні документи, а також пошук відкритих мережевих видань.

Передплата періодичних видань

У 2021 році передплата періодичних видань на 2021 рік проводилась шляхом укладання чотирьох договорів з Товариством з обмеженою відповідальністю «Прес Центр» (директор Самойленко Р. С.) за звітами у сфері публічних закупівель «Prozorro»:

Всього було укладено 4 договори на передплату періодичних видань інформаційного та бібліотечного характеру. Загальна сума на передплату періодики становить – 198678,40 гривень

Надання інформаційних послуг

1. У 2021 був укладено Договір №-26 з ТОВ «Видавничий дім «Центр учбової літератури» на суму: 49998,00 гривень, Договір передбачав надання інформаційних послуг шляхом доступу до електронних баз навчальних видань по телекомунікаційній мережі Інтернет через IP-адреси бібліотеки.

2. З Державною науковою установою УкрІНТЕІ укладено Договір № 15 від 11.03.21 р. на суму 1680,00 гривень, який забезпечував комплексне інформаційне обслуговування електронною періодичною інформаційною продукцією (загальна кількість - 8 назв), розміщеною у Комплексному інформаційному пакеті з доставкою електронною поштою.

Джерела надходження у 2021 році

№ п/п	Джерела надходження	Кількість Назв/прим.	Вартість грн.
1.	Придбані (видавництва та книготорговельні організації)	22/23	7795,00
	Передплачені (періодика отрим.)	648 прим.	93293,49
	Передплачені (БД)	2/2 (в прим. та н. не вход.)	51678,00
	ВСЬОГО БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ:	22/671	152766,49
4.	Заміна	242/250	20362,00
5.	Дарунки	2013/2446	226411,00
6.	Одержано від редакційних структур ВНЗ	67/168	21892,05
6.1	У т. ч. за розсилкою	65/152	20002,05
6.2	У т. ч. через склад НПУ	2/16	1890,00
7.	Передані видавництвами	151/281	368664,74
8.	Книгообмін	787/886	80666,67
9.	Передані науковою частиною (неопубліковані видання)	166/166	
10.	Передані науковою частиною (автореферати)	581/581	
11.	Передані авторами в ЕБ (електронні документи)	1025/1025	
12.	<i>З мережі Інтернет (посилання на ресурси відкритого доступу)</i>	27345	
13.	ВСЬОГО ІНШИХ ДЖЕРЕЛ	5032/5803	
14.	Разом:	5054/6474(без 2 БД)	870762,95

**Посилання на ресурси відкритого доступу до загальної суми нових надходжень не сумуються.*

Вся література, яка надійшла безкоштовно від різних позабюджетних джерел, після опрацювання «Комісією з оцінювання подарованих надходжень» була поставлена на баланс у матеріальному відділі бухгалтерії університету.

Діаграма «Джерела комплектування у 2021» показує, що значне поповнення фонду Наукової бібліотеки відбувається за рахунок подарованих книг.



На порівняльному графіку надходжень до НБ (2015-2020 рр.) спостерігається відчутне зменшення кількості примірників у 2019-2021 рр., що можна порівняти з тенденціями 2016-2017 рр.

Порівняльний графік надходжень до НБ (2015-2021 рр.)



При відборі видань для поповнення книжкового фонду бібліотеки завідувачем відділу Шморгун А.П. важливе значення надавалось навчальній та науковій літературі, яка комплектувалась в основному за заявками від кафедр та окремих викладачів.

Надавалась перевага виданням, надрукованим державною мовою. У 2021 році до фонду бібліотеки надійшло 5826 примірників, виданих державною мовою, іноземними мовами – 648 примірників.

За 2021 рік за цільовим призначенням до фонду бібліотеки надійшло: наукової літератури – 3440 примірників, навчальної літератури – 2408 примірників та 626 літературно-художніх видань.

За галузями знань кількість примірників нових надходжень розподілена так (за книгою сумарного обліку):

- Суспільно-політичні науки – 1598 прим.

- Психолого-педагогічні науки – 1880 прим.
- Природничі, прикладні науки та географія – 653 прим.
- Мистецтво і спорт - 268 прим.
- Філологічні науки - 1460 прим.
- Історичні науки – 615 прим.

Вся література, що надійшла у бібліотеку у 2021 році оформлялась путівками (224 путівки записано у паперову КСО та електронну сумарну книгу (ЕСК) в АРМ «Комплектатор», де після внесення потрібних даних про надходження та вилучення літератури облік проводиться автоматично.

Обмінно-резервний фонд.

Відповідно до нормативної документації з функціонування «Обмінно-резервного фонду НБ» виводиться з бюджетного підпорядкування основного фонду. Ведеться постійний обмін книгами з ОРФ з іншими бібліотеками. Так, протягом звітнього року, з фонду НБ було відібрано 73 примірники іншими бібліотеками для поповнення своїх фондів, а у власний фонд надійшло 675 примірників.

На 01.01.2022 р обмінний фонд бібліотеки становить 1183 примірники за Сумарною книгою обліку. Кількісний склад ОРФ відображено в окремій базі даних СМРЛ «Обмінний фонд» (АБІС «ІRBIS»).

З питань організації обмінно-резервного фонду та з метою поповнення літературою основного фонду бібліотека активно співпрацює з такими установами, як:

- Національна історична бібліотека України;
- Інститут педагогіки НАПН України;
- НТБ НУ «Львівська політехніка»;
- НБ ім. М. Максимовича НУ ім. Тараса Шевченка;
- НБ НАУКМА;
- ДНПБ ім. В. Сухомлинського;
- ДБУ для юнацтва;
- Бібліотека Ужгородського національного університету;
- Національна бібліотекою ім. Ярослава Мудрого;
- Бібліотека університету «Україна» тощо.

Наукова бібліотека НПУ імені М. П. Драгоманова продовжує налагоджувати контакти та працює над удосконаленням процес книгообміну з іншими бібліотеками України та світу. Так, праці ректора та викладачів НПУ імені М.П. Драгоманова було розіслано із супровідними листами та пропозицією до співпраці у наукові бібліотеки вищих закладів освіти України та зарубіжжя: Вірменського ДПУ імені Абовяна, Софійського університету імені Климента Охридського, Білоруського ДПУ імені Максима Танка, Грузинського ДУ імені Араклія Церетелі, Молдавського ДПУ імені Іона Крянге, Університету імені А. Міцкевича, ПУ імені Комісії Народної Освіти в Кракові (Польща).

Продовжується книгообмін за договором про співпрацю з бібліотекою Кембриджського університету та бібліотекою Конгреса (США).

Вибуття документів з фонду.

У 2021 році значне місце надавалось очищенню фонду бібліотеки. Вибуття документів з фонду здійснювались з таких причин: морально або науково застарілі, зношені (фізично), дефектні, пошкоджені, непрофільні, дублетні, втрачені користувачами або абонентом міжбібліотечного абонементу, відсутні, які виявлені під час передачі або планової перевірки фонду.

Списання документів, що знаходяться на балансовому обліку, здійснюється у відповідності з діючим порядком індексації вартості з урахуванням ринкових цін на документи. Література, яка не стоїть на балансовому обліку у бухгалтерії списується за внутрішніми актами кількісно. Відмітки про вилучення літератури за актами зроблено в усіх облікових формах, у т. ч. сумарній книзі, інвентарних книгах, каталогах, картотеках.

Протягом звітнього року із фонду бібліотеки було списано 12943 примірники документів: 11302 книжкових та 16401 періодичних видань.

Рух бібліотечного фонду у 2021 році

	Фонд на 01.01.2021	Надійшло	Вибуло	Фонд на 01.01.2022
За галузями знань				
0,1,2,3 Загальний та інші розділи (Суспільно-політичні науки)	139725	1598	2924	138399
159, 37 Психолого-педагогічні науки	769542	1880	2528	768894
5, 6, 91 Природничі і прикладні науки. Географія	104410	653	2694	102369
7 Мистецтво, спорт	13805	268	657	13416
8 (4, 8, И, Р, У) Філологічні науки	99828	1460	3744	97544
9 Історичні науки	22413	615	396	22632
Всього	1149723	6474	8052/12943	1143254
За видами				
Книг і брошур	966910	3848/4428	11302	960036
У т. ч.				
Рідкісних та цінних документів	13	12		25
Ноти, карти	103	29		132
Періодичних видань	171122	840	1641	170321
У т. ч.				
журналів - примірників	170327	799	1632	169494
газет – річних комплектів	795	41к	9к	827к
Непаперові носії (електронних, магнітних носіїв із записом)	1856	15		1871
Неопублікованих документів (дисертації, препринти)	4789	166		4955
Мережних локальні ресурси	5046	1025		6071
Всього	1149723	6474	12943	1143254
За мовами				
державною мовою	179567	5826	3420	181973
іноземними мовами	970156	648	9523	961281
у т. ч. російською мовою	961564	528	9295	952797
Всього	1149723	6474	12943	1143254

За цільовим призначенням				
наукових видань	554920	3440	4956	553404
навчальних видань	496512	1293	4764	493041
в т.ч. електронних підручників				
літературно-художніх видань	97965	626	2524	96067
Інших видань	326	1115	699	742
Всього:	1149723	6474	12943	1143254

Робота з книжковим фондом

Вивчення фонду та переобліки

Переобліки фондів бібліотеки проводяться для обліку і контролю в основному книгосховищі та у структурних підрозділах бібліотеки. Протягом року відповідно до планових перевірок здійснено переобліки в 5-и структурних підрозділах бібліотеки.

Всього перевірено понад **102483** одиниць друкованих видань. Виявлено недостачу у кількості 1 книги. На всі загублені книги здійснюється заміна за відповідною процедурою.

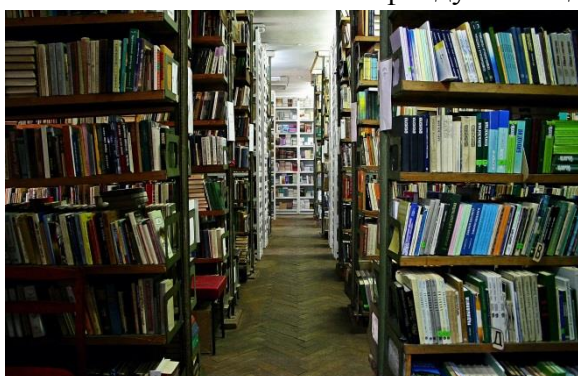
Переобліки фондів 2021

№ путівки дата	Назва відділу, кабінету	Обсяг фонду	Недост ача	Відповідальний за фонд	Відповідальний за переоблік
№ 8. 20. 05.21	Відділ зберігання фондів (журнальний фонд)	16899		Вовченко Н. А.	Іванова Л. М. Вовченко Н. А.
№ 1 22. 06. 21	Відділ зберігання фондів (фонд авторефератів)	8076	-	Іванова Л. М.	Вовченко Н.А. Іванова Л. М,
№ 9 03. 06.21	Сектор обслуговування фак- ту соціально- психологічних наук	13893	-	Пирожникова О.	Вовченко Н. А. Пирожникова О.
№ 10 23.06.21	Відділ зберігання фондів (фонд видань нестандартного формату та цінних видань)	608	-	Вовченко Н. А.	Вовченко Н. А. Іванова Л. М.
№ 10 09.09.21	Відділ зберігання фондів (відділ 52 - астрономія)	1763	-	Вовченко Н. А.	Вовченко Н. А. Мірошникова О.
№11 23.06.21	Відділ зберігання фондів (фонд реабілітованих видань)	1996	-	Вовченко Н. А.	Вовченко Н. А. Іванова Л. М.
№16 09.11.21	Фонд відділу рідкісних видань (періодичні видання)	1047	-	Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Євдокимова В.
№ 17 10.11.21	Фонд відділу рідкісних видань (сейф)	50	-	Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Вовченко Н.А.

№ 19 12.11.21	Відділ рідкісних видань (виставка «М. П. Драгоманов»)	29	-	Махиня Л.С.	Махиня Л. С. Євдокимова В.Н
№ 18 11.11.21	Відділ рідкісних видань (музей історії університету)	10	-	Махиня Л. С.	Заїнчківська І.П. Махиня Л. С.
№ 15 08. 11.21	Відділ рідкісних видань	12847	-	Махиня Л.С.	Махиня Л. С. Іванова Л. М.
№183 18.10 21	Відділ зберігання фондів (фонд іноземної літератури)	4846	1	Вовченко Н. А.	Вовченко Н.А. Іванова Л. М.
№ 21 08.11.21	Відд.обслуговування гуманітарних факультетів (фонд суспільно-політичних наук)	39860		Задорожна С. А.	Вовченко Н.А. Іванова Л. С. Задорожна С. А.
№146 13.12.21	Відділ зберігання фондів (фонд наукової літератури – відд. 06)	711		Вовченко Н. А.	Вовченко Н.А. Іванова Л. М
14 актів		102483	1		

Організація бібліотечних фондів.

Найбільша кількість фонду знаходиться у відділі зберігання фондів Наукової бібліотеки – понад 400000 примірників.



Основними напрямками діяльності відділу є організація, раціональне розміщення, зберігання, реставрація та консервація фондів з метою найбільш повного задоволення запитів читачів та користувачів; а також систематичне вивчення та аналіз використання фондів, перерозподіл документів, які не використовуються або є непрофільними тощо.

Підсобні фонди знаходяться у всіх відділах обслуговування. Так, відділ обслуговування гуманітарних факультетів нараховує близько 304978 примірників, відділ історико-соціальних факультетів – 98630 примірників, абонемент наукової та навчальної літератури головного корпусу – 50552 примірники, сектор обслуговування факультету мистецтв – 65146 документів тощо. Характер і специфіка літератури фондів відділів залежить від дисциплін, які викладаються на відповідних факультетах.

Працівники бібліотеки піклуються про естетичний вигляд документних фондів. З метою створення оптимальних умов для вільного доступу до інформації та змогу швидко зорієнтуватися у великих масивах документів бібліотекарі оформлюють видання кольоровими сиглами, здійснюють переміщення фондів і розробляють наочні схеми та алгоритми для пошуку потрібної літератури.

Відображення традиційного фонду в електронному каталозі наразі є одним із пріоритетних видів діяльності бібліотеки. Протягом року бібліотекарі працювали над створенням повних бібліографічних записів на видання із ретрофонду. У 2021 році було створено та рекаталоговано понад 28500 записів в ЕК.

З метою збереження книжкових фондів від надмірної вологи, наслідком якої є грибок і пліснява на виданнях, у підвальних приміщеннях бібліотеки активно використовуються осушувачі для повітря марки Vallu BDA-25L.

Фонд рідкісних видань.

Окрема увага приділяється фонду рідкісних видань Наукової бібліотеки, який на 01.01.2021 р. нараховує близько **18092** видань, надрукованих з 1777 по 1945 рік включно, у тому числі 1041 примірників періодичних видань/журналів (кирилицею та латиницею).

Найбільшу цінність становлять 2263 видань дореволюційного періоду, найстаріше з яких - «Краткая летопись Малыя России с 1506 по 1776 год», яке побачило світ у 1777 р.



Не менш вагому частину фонду складають 7684 рідкісних видань 1918- 1945 рр., найчисленнішими з яких є видання з історії та критики російської літератури, фізики та педагогіки, а також художні твори іноземних авторів.

Фундаментальним фондом опікується відділ рідкісних видань НБ (завідувач відділу – Махиня Л.С. та завідувач сектору – Торлін І.Г.), хоча рідкісні та цінні видання присутні також у підсобних фондах відділів обслуговування.

Особливу увагу привертають наступні видання:

«Большая советская энциклопедия» Т. 16, 30, 40, 58 під заг. ред. Н. І. Бухаріна, В. В. Куйбишева, М. М. Покровського [та ін.], видані 1929-1938 рр. у Москві Акціонерним товариством «Советская энциклопедия».

«Определитель мух Европейской части СССР = Les mouches de la partie Europeenne de l'urss» Олександра Олександровича Штакельберга, видатного ентомолога, засновника вітчизняної школи диптерології, видана 1933 року Академією наук СРСР у серії «Определители по фауне СССР, издаваемые Зоологическим институтом Академии наук». Примірник подарований Науковій бібліотеці НПУ імені М. П. Драгоманова кафедрою біології та має екслібрис (рукопис) невстановленої особи Беланов на тит. арк.

«Флора СССР». Т. 2, видане 1934 року у Ленінграді Ботанічним інститутом Академії наук СРСР, примірник якого має декілька власницьких ознак: штампелі Бібліотек 7-ї школи, трудової школи № 18, школи робітничої молоді м. Києва та інші.

Незважаючи на карантин та посткарантинний період у зв'язку із світовою пандемією COVID 19, видання із фонду користуються популярністю серед користувачів бібліотеки: протягом року було виконано понад 290 замовлень на рідкісну літературу. Популяризації фонду сприяють також віртуальні та традиційні виставки рідкісних видань різної тематики, що викликають захоплення у читачів бібліотеки.

Наразі, практично весь фонд рідкісних та цінних видань відображений у електронному каталозі НБ. Працівники відділу активно працюють над розкриттям змісту періодичних видань та збірників. Отож, протягом 2021 року основна діяльність відділу була пов'язана з науковим формуванням, використанням та збереженням фонду рідкісних видань до 1945 року включно, редагуванням й доповненням існуючих бібліографічних записів з фіксацією провенієнцій на примірниках видань, промоції видань фонду серед користувачів тощо. Протягом звітного року завідувач сектора величезну увагу приділив пошуку та виготовленню цифрових копій рідкісних та цінних примірників: було створено понад 1000 посилань на унікальні ресурси відкритого доступу та оцифровано 10

примірників книг з фонду рідкісних видань. Цифрові копії відображені на сайті бібліотеки у розділі [«Колекції»](#).

Цифрові активи бібліотеки

Ефективним напрямком діяльності НБ все більше стає використання технологій моніторингу інформаційного простору Інтернет з метою пошуку доступу до безкоштовних інформаційних ресурсів. Розвиток інформаційних технологій у бібліотеці оцінюється сукупним електронним ресурсом, який значно перевищує інші бібліотечно-інформаційні ресурси (кількість записів в ЕК, кількість повнотекстових електронних документів та звернень до них).

Організація тестових доступів до провідних баз даних світу -

Наукова бібліотека НПУ отримує пропозиції не тільки як учасник проєктів ElibUkr та EVERUM, але й через персональне листування. Тріал-періоди безкоштовного користування передплатними інформаційними ресурсами дають можливість для змістовного аналізу електронних колекцій та ознайомитись із інформацією про найсучасніші наукові видання та публікації.

ScienceDirect



Протягом звітного року НБ надала можливість користувачам скористатись джерелами багатьох відомих баз даних з можливістю налаштування віддаленого доступу, зокрема: до мультидисциплінарної міжнародної повнотекстової бази даних **ScienceDirect**;



до платформи **EBSCOhost** – це інтерактивна довідково-бібліографічна система, яка складається з різноманітних повнотекстових та реферативних баз даних від провідних постачальників інформації. Інформаційні ресурси мають широке тематичне охоплення: від бізнесу та гуманітарних наук до медицини та екології;

доступ до повнотекстових електронних ресурсів видавництва **Bentham Science** – електронні періодичні видання та книги з різної тематики. Представники видавництва Bentham Science надали українським науковцям змогу розширити свої дослідницькі можливості та ознайомитись з освітніми ресурсами на платформі **Edanz**. Користувачі платформи мали можливість переглядати та завантажувати наукові статті й електронні книги, вивчати матеріали курсів і вебінари, розміщені на **Learning Lab**;



тестовий доступ до бази даних Springer Nature (повнотекстові публікації з усіх галузей знань відомого міжнародного видавництва), платформи Adam Matthew (Ethnomusicology; Poverty, Philanthropy and Social Conditions in Victorian Britain), доступ до Wiley Online Library (колекція мультидисциплінарних онлайн-ресурсів), платформи SAGE journals (періодичні видання соціологічного напрямку), бази даних AM Explorer, De Gruyter, Polpred.com. тощо.



На виконання Наказу Міністерства освіти і науки України від 01 вересня 2021 р. № 963 «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних» в НПУ імені М. П. Драгоманова було продовжено безкоштовний доступ до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science.

Працівники бібліотеки проводять онлайн та офлайн консультації для науковців університету щодо створення унікального профілю вченого та використання міжнародних баз даних для під час роботи з власними науковими дослідженнями.

Електронна бібліотека.

При комплектуванні документів враховується наявність електронних копій видань, можливість доступу до електронних версій періодичних видань, відбираються та каталогізуються також видання що існують тільки в електронному вигляді. Так, протягом звітного року, в умовах карантину та посткарантинний період, діяльність працівників бібліотеки була зосереджена на формуванні електронної бібліотеки повнотекстових документів різного характеру (навчальні підручники, монографії, наукові праці, збірники тощо).

На 01.01.2022 р. загальний фонд електронної бібліотеки (локальні мережні повнотекстові ресурси) становить – 6071 документів, у тому числі навчальних видань – понад 2800 примірників, наукових видань – понад 3000 примірників.

Протягом звітного року на сервері бібліотеки було розміщено близько 1500 повнотекстових документів. Дозвіл на розміщення повнотекстових варіантів наукових і навчальних праць в електронній бібліотеці підтверджується підписанням договору з автором. Архів договорів веде завідувач сектора обліку електронних ресурсів.

Аналіз надходжень до Електронної бібліотеки (2017-2021рр.)

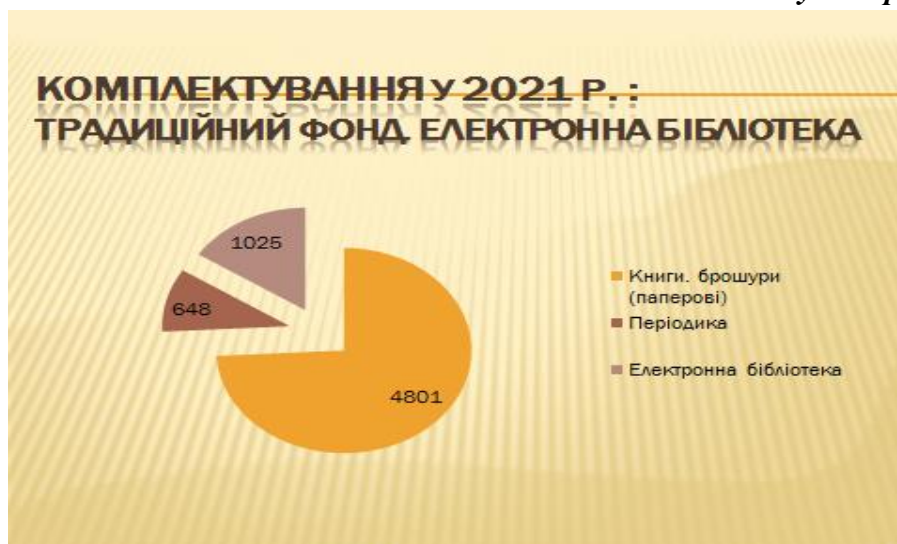


На допомогу навчальному процесу студентів та задля інформаційної підтримки досліджень науковців НПУ під кінець звітного року електронний каталог НБ містить близько 95000 посилань на повнотекстові **ресурси відкритого доступу**.

Комплектування ресурсів відкритого доступу (2018-2021рр.)



Находження до бібліотеки у 2021р.



Репозитарій НПУ імені М. П. Драгоманова (DSpace).

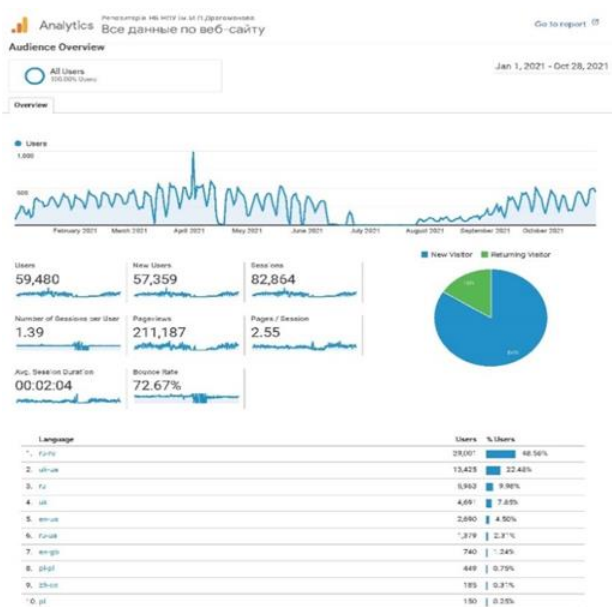
Інституційний Репозитарій Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (ENPUIR- <http://enpuir.npu.edu.ua>) функціонує з 2006 року. З метою забезпечення повноцінної роботи у 2021 році фонди інституційного репозитарію було перенесено на окремий сервер.

У звітному році відбувся також перехід на оновлений дизайн веб-сторінки версії DSpace 5.0. Наразі активним є процес налагодження індексації повних текстів інструментами Google.

Основне призначення репозитарію: накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

Однією із функцій репозитарію є поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами і електронними копіями друкованих видань та їх збереження. Провідні бібліотекарі надають вичерпні консультації щодо розміщення наукових та навчальних праць у репозитарії для науково-педагогічних працівників університету. З кожним автором укладається авторський договір (дозвіл на розміщення повного тексту у репозитарії). Наукові та навчальні праці, які самоархівують автори, проходять процес перевірки на правильність опису метаданих та відповідність оригінальним виданням. Договори зберігаються у контентного адміністратора архіву.

У зв'язку із пандемією, жорсткими карантинними умовами, переходом частини працівників у режим «простою» та значними втратами робочого часу протягом звітного року зменшилась кількість надходжень до фондів репозитарію (близько 4000 наукових та навчальних праць).



У відповідності до змін у структурі університету, редагується структура репозитарію (фонди, підфонди та зібрання). У структурі репозитарію налічується 16 фондів, 61 підфонд та 723 зібрань. На кінець року загальний фонд репозитарію складає понад 34000 документів. Протягом року розміщено близько 3200 документів. Загальна кількість авторів-користувачів репозитарію становить понад 800 осіб, з них 68 зареєструвались у 2021 році.

Протягом 2021 року проводилися технічні роботи з налаштування параметрів внутрішніх статистичних показників оновленої веб-сторінки репозитарію. У

звітному році статистика відвідування веб-сторінки репозитарію частково здійснювалася за допомогою інструментів **Google Analytics**.

Про актуальність репозитарію, розуміння сутності відкритого доступу через самоархівування наукових досліджень (збільшення кількості цитувань, підвищення h-індекса, визнання у науковому середовищі, сприяння міжнародному співробітництву серед науковців) свідчить щорічне збільшення загального фонду та кількості звернень до DSpace. Кількість звернень до репозитарію становить понад **13 млн.** (за «вбудованими» статистичними показниками).

Кількість назв в БД електронного каталогу з посиланнями на документи у фондах репозитарію становить близько **25000**, у тому числі створено протягом звітного року – понад **5000**. Поточною є робота з редагування записів у репозитарії.

Загальний фонд інституційного репозитарію



Колекції (DC-visu) складаються із п'яти основних розділів:

«М. Драгоманов - видатний діяч України: до 170-річчя від дня народження», «Шевченкіана у фондах Наукової бібліотеки НПУ імені М.П. Драгоманова: до 200-річчя з дня народження Т.Г.Шевченка», «Рідкісні видання» та «Віртуальні книжкові виставки».

Одним із напрямків роботи Наукової бібліотеки є збереження документів, що мають відношення до історії університету, та спрощення доступу до них. Таким джерелом є архів газети «Педагогічні кадри» - корпоративного видання університету, що відображав основні аспекти внутрішнього життя, важливі офіційні документи та звіти, новини про події, що відбувалися у його межах.

З 2021 року бібліотека працює над проектом із створення **цифрового архіву видання «Педагогічні кадри (2021 -)**.



Наразі оцифровано та розміщено на сайті **83** номери архівного видання з 1956 року.

Колекції систематично поповнюються новими об'єктами. Серед цифрових документів варто виділити статтю «Спогади М. П. Драгоманова про історика, педагога і громадського діяча Олександра Івановича Строніна (1826-1889)», опубліковану у 1908 році, яка додає нові штрихи до біографії М. П. Драгоманова; публікацію із «Журнала Міністерства народного просвещения» 1870 року, що зберігається у фонді рідкісних видань «Диспут приват-доцента Драгоманова в



**Педагогічні
КАДРИ**

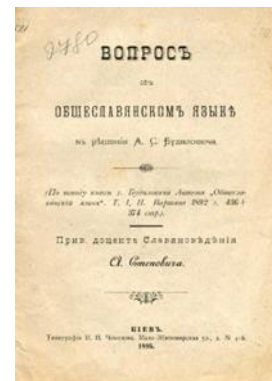
заседанні історико-філологічного факультета університета Св. Володимира»; фототипічні копії рідкісних видань Т.Г. Шевченка тощо. У 2021 році до розділу «Рідкісні видання» було додано 11 оцифрованих копій раритетних видань з фонду НБ. Серед них:

- Яворський Юліан Андреевич. Два замечательных карпато-русских сборника XVIII-го в., принадлежащих Университету Св. Владимира: Описание рукописей и тексты.-Киев, 1909.-[4], 95 с. (1 докум./ у 2-х формат.:внутр.i* pdf /сканов.: 100 с.).

- Степович А. И. Вопрос об общеславянском языке в решении А. С. Будиловича: (по поводу книги г. Будиловича Антона «Общеславянский язык». Т. 1. 2. Варшава. 1892 г. 436+374 с.). Киев, 1895.-17 с.

- Джурицкий В. И. Болгарские песни о Дойчине и Момчиле. Киев, 1893.- [2], 64 с.

- Веребрюсов, Александр Степанович. О прочности Солнечной системы [Текст] / [Соч.] А. Веребрюсова. - Харьков : Типография Адольфа Дарре, 1888. - 9 с. тощо.



Віртуальні книжкові виставки. Зібрання містить різноманітні за тематикою 60 віртуальних виставок, які були підготовлені працівниками усіх відділів бібліотеки. Протягом звітного року працівниками бібліотеки було створено та розміщено на сайті 13 тематичних віртуальних виставок.

4. Каталогізація

Основні завдання відділу каталогізації: бібліотечно-бібліографічне забезпечення навчальної, наукової та виховної діяльності університету, удосконалення процесів каталогізації з використанням інформаційних технологій, забезпечення оперативного доступу до інформації шляхом поліпшення якості довідково-бібліографічного апарату.

Бібліографічний опис. Бібліографічний запис.

У 2021 році було доопрацьовано 3573 бібліографічні записи. Рекаталогізовано 584 бібліографічні записи.

Індексування інформаційних ресурсів.

Протягом 2021 року було проіндексовано 5811 назв документів, у тому числі реіндексовано 2899 назв документів.

Індексування здійснювалося за систематизаційним, предметизаційним та координатним принципами за таблицями УДК та рубрикатором ГРНТИ.

На вимоги користувачів було засистематизовано за УДК 184 інформаційних ресурсів.

Організація системи каталогів.

Традиційні каталоги

З 2017 року робота проводиться лише з алфавітними каталогами (крім відділу обслуговування гуманітарних факультетів):

- зведений каталог;
- каталог видань, що продовжуються;
- каталог дисертацій;
- каталог авторефератів (з 2008 р.);
- каталог видань латиницею;

- каталог видань на магнітних носіях.

Протягом звітного року традиційні каталоги було поповнено на **6615** бібліографічних записів. На 01.01.2022 року обсяг алфавітних каталогів становить понад **712548** карток (з урахуванням вилучених – 116 карток).

У зв'язку із впровадженням жорсткого карантину та поскартинного періоду, переходом працівників на дистанційну форму роботи через світову пандемію COVID 19 та через запровадження режиму «простою» заплановане суцільне редагування традиційних каталогів не проводилося.

Протягом звітного року було звірено понад 10000 титульних листів з інвентарною книгою та АК при підготовці актів на вилучення документів з фонду.

До 2021 року алфавітні каталоги (АК) велися в усіх підрозділах бібліотеки. Але, у зв'язку із зменшенням попиту та втратою актуальності з 2021 року було прийнято рішення «законсервувати» традиційний алфавітний каталог відділу обслуговування гуманітарних факультетів. Основні статистичні показники традиційних каталогів:

Підрозділ	Обсяг АК на 01.01.2021	Поповнено АК	Вилучено з АК	Редаговано В АК
В-л обслуговування гуманітарних факультетів	127536	1506	63	51
В-л обслугов. історико-соц. факультетів	42372	412	496	1500
Відділ каталогізації (головний корпус)	542640	4697	557	
Всього	712548	6615	1116	1551

Електронний каталог.

ЕК є основою інформаційного обслуговування та базовим інформаційним продуктом бібліотеки в сучасних умовах. Протягом звітного року відділом каталогізації було опрацьовано – 4157 примірників, у тому числі:

- латиницею – 29 прим.;
- кирилицею – 4128 прим.
 - книжкових видань – 2936;
 - видань, що продовжуються – 390;
 - дисертацій та авторефератів дисертацій – 816;
 - видань на магнітних та електронних носіях – 15;

Всього проіндексовано – 5811 документів. Крім того, сюди не враховані 33724 записи, які були вже створені, але потребували доопрацювання (індексування).

З електронним каталогом, крім відділів комплектування та каталогізації, безпосередньо працюють працівники відділів обслуговування та книгозберігання, які створюють записи на видання до 1992 року (початок ведення ЕК). Варто зазначити, що у 2021 році, з огляду на пандемічну ситуацію в країні, процес рекаталогізації було дещо призупинено.

Активно проводилася робота із розкриття змісту періодичних видань, наукових збірників, навчальних підручників тощо. Так у 2021 році було опрацьовано близько 8480 та створено понад 225061 запис змісту примірників.

Всього за рік *відділом зберігання фондів* у базі даних електронного каталогу (АБІС «ІRBIS») створено **2174** нових бібліографічних описів на книги з ретрофонду (близько

6500 бібліографічних записів було створено у робочому листі SHORT при списанні окремих інвентарних номерів). На брошури та книги безінвентарного обліку працівники відділу наносять штрих-коди та створюють новий опис або приписують їх у базі даних електронного каталогу.

У 2021 році працівники *відділу обслуговування гуманітарних факультетів* поповнили БД ЕК на **4209** бібліографічних описів книг із ретрофонду, доопрацювали **21165** бібліографічних записів. Протягом звітного року працівниками відділу було опрацьовано 3391 примірник (збірники, журнали, книги тощо) та розписано їх зміст у кількості 161809 статей та розділів.

Фонд *відділу обслуговування історико-соціологічних факультетів* у повному обсязі відображено у БД ЕК. У 2021 році працівниками відділу було опрацьовано та додано зміст до 328 збірників та журналів у кількості 6920 статей та розділів.

Працівниками *відділу рідкісних видань* у 2021 році було створено 2456 БО рідкісних видань; додано зміст до 404 примірників періодичних видань у кількості 7335 статей (розділів).

Всіма підрозділами у БД видань електронного каталогу було створено понад **23 тис. записів** (KV «Каталог видань», KST «Картотека статей»).

Варто зазначити, що у 2021 році активно проводилося редагування ЕК.

Редагування записів в ЕК здійснюють усі структурні підрозділи бібліотеки. Всього протягом звітного року було відредаговано **62900** бібліографічних записів.

У 2021 році було створено базу даних **«Каталог корисних інтернет-ресурсів»** (KWP) - перелік платформ, сайтів, баз даних, електронних архівів, порталів на допомогу користувачам бібліотеки в пошуках необхідної інформації.

Згідно із Постановою Кабінету міністрів України «Про припинення використання Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десятикової класифікації» від 22 березня 2017 року, систематизація документів у Науковій бібліотеці НПУ імені М.П. Драгоманова з вересня 2017 р. проводиться за таблицями УДК з урахуванням змін та доповнень станом на 2011 р.

З 2018 року відділом каталогізації для всіх підрозділів бібліотеки було надано таблиці відповідностей УДК та ББК, ББК та УДК.

Продовжено роботу над створенням вбудованих автоматизованих робочих таблиць УДК. Розроблені робочі таблиці та всі зміни до них відображаються у вбудованій в АБІС базі даних УДК. Паралельно відбувається переклад українською мовою структурованих записів у цій базі. Зокрема, було складено робочі таблиці до розділів:

- корекційна педагогіка;
- початкова школа;
- музика.

Протягом звітного року було приведено у повну відповідність з таблицями УДК та змінами 2007-2011 наступні розділи (понад 28217 записів у БД УДК):

- 0 – Наука та знання;
- 548/549 Мінералогічні науки. Кристалографія;
- 55 Геологія. Науки про землю;
- 57 Біологічні науки в цілому;
- 581- 582 (у процесі роботи);
- 6-614 (у процесі роботи);
- 7 Мистецтво;
- 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови;

- 93/94 Історія.

У 2021 році всього було опрацьовано понад **25453** записи у БД УДК:

- Редагування - Переклад – 9654
- Створено нових записів – 455
- Вилучено з БД – 10530 записи
- Редагування пов'язаних записів – 4848

Варто зазначити, що відповідно до Штатного формуляру НПУ імені М.П.Драгоманова, наданому відділом кадрів університету, активно доповнюється та редагується база даних ЕК «Авторитетний файл. Індивідуальні автори». Протягом звітного року було відредаговано близько 2000 записів згідно із штатним формуляром професорсько-викладацького складу НПУ імені М.П. Драгоманова на 2020-2021 навчальний рік.

5. Обслуговування користувачів

Основними напрямками роботи відділів обслуговування залишались забезпечення літературою відповідно до навчальних планів факультетів та якісне задоволення запитів користувачів на наукову та навчально-допоміжну літературу.

Протягом звітного року вся робота працівників відділів обслуговування була спрямована на поліпшення обслуговування читачів, ефективне інформаційне забезпечення наукового, навчального, виховного процесу та забезпечення комфортних умов для самостійної підготовки до семінарських занять, пошуку необхідної літератури, написання наукових робіт.

В умовах світової пандемії Covid-19, карантину та посткарантинного періоду бібліотекарі продовжували працювати, впроваджуючи форми та методи для оптимізації роботи з користувачами у віддаленому режимі. Обслуговування користувачів частково відбувалося в онлайн режимі за допомогою кнопки [«Занитай бібліотекаря»](#), електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook, тощо.

У 2021 році було удосконалено та введено в експлуатацію підсистему онлайн реєстрації читачів через веб-каталог бібліотеки.

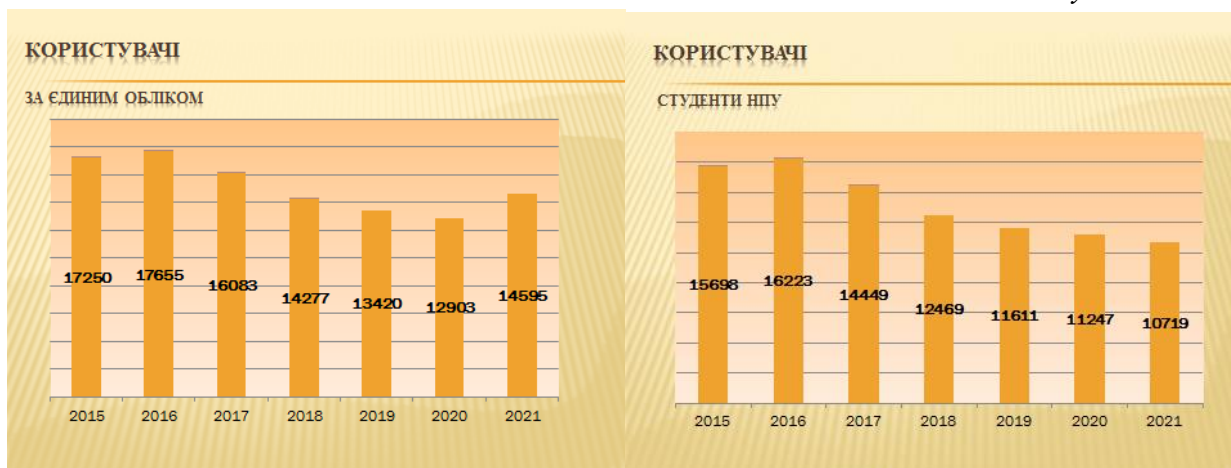
it@npu.edu.ua. Якщо ви не є читачем бібліотеки, скористайтесь посиланням 'Вхід незареєстрованих користувачів'.' Below this is a login form with fields for 'Логін:' and 'Пароль:' and a 'Вхід' button. At the bottom right, there is a link 'Вхід незареєстрованих користувачів' with a red arrow pointing to it, and below that, a link 'Зареєструйтесь до бібліотеки'."/>

Користувачі бібліотеки

Кількість читачів за єдиним обліком – 14595:

- Студентів - 10719
- Викладачів - 2264
- Співробітників - 231
- Аспірантів, докторантів – 300
- Сторонніх - 575
- Віддалені користувачі – 506
- Фактично обслужено читачів – 32933

Порівняльні графіки загальної кількості користувачів за єдиним обліком та студентів НПУ



Відвідування:

Всього за рік – 715856, з них звернень до веб-ресурсів бібліотеки - 618634, до репозитарію – 13681572.

**До загальної кількості відвідувань не врахована кількість звернень до Репозитарію*



У зв'язку із світовою пандемією COVID 19, карантинні та посткарантинні обмеження та заходи, зокрема перехід на дистанційну форму навчання студентів, зменшилися статистичні показники фізичних відвідувань до бібліотеки. Натомість зросла кількість звернень до веб-ресурсів.

Так, у 2021 році загальна кількість фізичних відвідувань до Наукової бібліотеки становить 97222, у тому числі відвідування масових заходів – 2410.

Загальна кількість відвідувань читальних залів – 67752, абонементів – 29470.

Книговидача

У 2021 році видача документів здійснювалася із дотриманням усіх санітарних вимог на всіх пунктах обслуговування НБ: абонементи та в читальні зали головного та гуманітарного корпусів, Факультету історичної освіти, Факультету соціально-економічної освіти та управління, Факультету мистецтв.

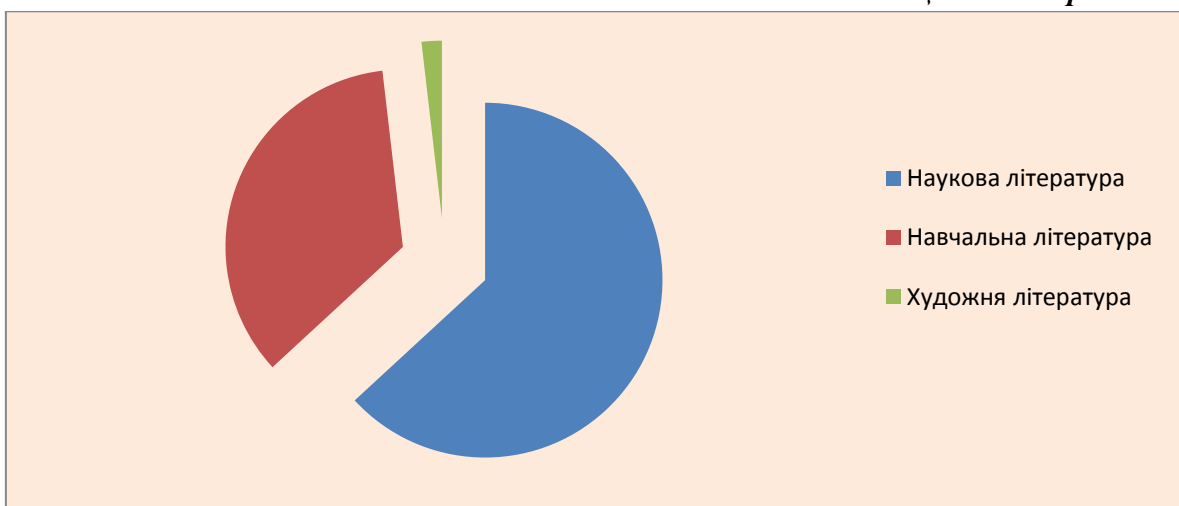
Всього видано літератури за звітний рік – 356330 примірників:

- Читальні зали – 39794 прим.;

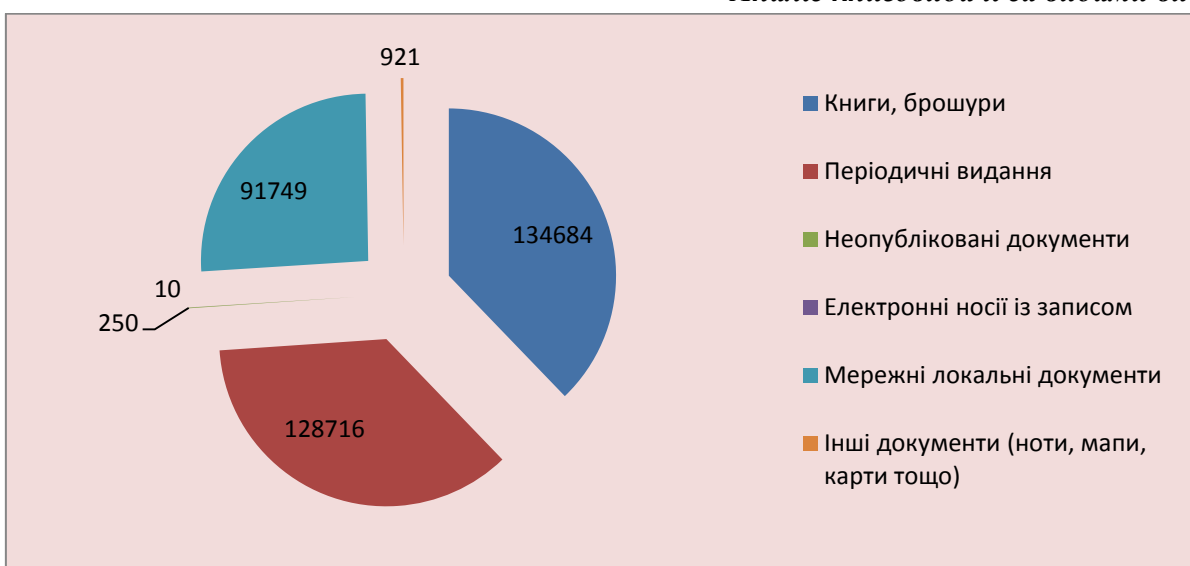
- Абонементи – 44017 прим.;
- Звернення до електронних повнотекстових ресурсів – 272519.



Книговидача за цільовим призначенням



Аналіз книговидачі за видами видань



Форми обслуговування користувачів в НБ.

Протягом звітного року вся робота працівників відділів обслуговування була спрямована на поліпшення обслуговування читачів, ефективне інформаційне забезпечення

На прохання деканатів та кафедр факультетів у електронному вигляді оперативно подаються списки книгозабезпеченості дисциплін, які викладаються на факультеті. Для забезпечення користувачів інформацією про наявність у фондах бібліотеки навчальних видань, у тому числі електронних копій підручників та посібників, з окремих дисциплін, у звітному році продовжено підбір навчальної літератури для зручності пошуку за відповідним полем 61 «Дисципліна» у БД «Каталог видань».



З жовтня 2021 року діє тестовий доступ до електронних навчальних ресурсів видавництва ОЛДІ+.

Діє доступ до повних текстів навчальних книг видавництва «Центр учбової літератури».

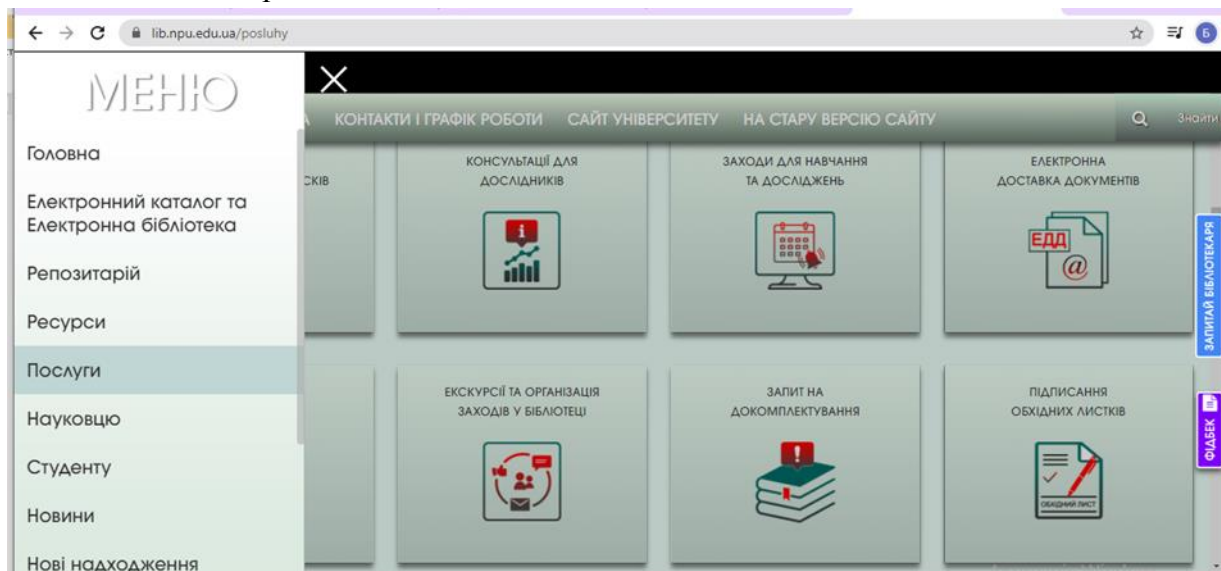
Протягом 2021 року студенти були повністю забезпечені навчальними підручниками із дотриманням усіх санітарно-епідеміологічних норм з огляду на світову пандемію COVID-19. Було видано близько 1150 комплектів книг.

Таблиця книгозабезпеченості систематично доповнюється новими надходженнями літератури з певної дисципліни.

Електронні сервіси НБ

В умовах світової пандемії бібліотекарі активно працюють над розширенням переліку сервісів для академічної спільноти, виконують роль посередника між інформаційними ресурсами та користувачами інформації, інформують їх про нові послуги, застосовуючи персональну електронну пошту, підтримують зворотний зв'язок. Доступ до мережі Інтернет з комп'ютерів, встановлених у всіх читальних залах бібліотеки, або з власних мобільних пристроїв читачів через WI-FI уже багато років є невід'ємною частиною сервісів бібліотеки.

На веб-сторінці сайту НБ у розділі «Послуги» було оновлено перелік можливостей, які бібліотека пропонує для користувачів та науковців. Серед них: замовлення консультацій для дослідників, у тому числі і онлайн-ових; замовлення екскурсій та організація заходів; заходи для навчання та досліджень; запит на докомплектування; оформлення бібліографічних списків; визначення індексів УДК; замовлення літератури; реєстрація користувачів; електронна доставка документів; міжбібліотечний абонемент; запитай бібліотекаря тощо.



Видача документів – отримання документів в користування до читальної зали або на абонемент здійснюється шляхом електронного замовлення у залі інформаційно-пошукових систем за допомогою бібліотекаря-консультанта та видачі документів із застосуванням технології штрихкодування. Зареєстровані користувачі можуть замовити літературу через веб-каталог у віддаленому режимі, а також скористатися повнотекстовими локальними ресурсами бібліотеки (Електронна бібліотека).

Запитай бібліотекаря (віртуальна довідка) – у будь-який зручний час користувач бібліотеки може отримати інформацію про роботу бібліотеки, її ресурси та послуги е-поштою або звернутись персонально до довідкової служби. Протягом звітного року послугою скористалося понад 700 користувачів бібліотеки. За допомогою цього сервісу працівниками бібліотеки було надано близько 1200 довідок.

Електронна доставка документів (ЕДД) –сервіс, за допомогою якого віддалені користувачі мають можливість отримати електронну копію статей, уривків з книг, фрагментів документів, які зберігаються у документному фонді Наукової бібліотеки НБ НПУ імені М.П. Драгоманова та на електронних носіях.

Міжбібліотечний абонемент (МБА) – замовлення друкованих видань чи електронних копій статей, відсутніх у фонді бібліотеки.

Під час жорсткого карантину та протягом посткарантинного періоду послуги МБА та ЕДД особливо активізувалися. Основним завданням роботи МБА та ЕДД було забезпечення освітньої та наукової діяльності університету на основі якісного та оперативного задоволення інформаційних потреб студентів, професорсько-викладацького складу, аспірантів, науковців та співробітників шляхом виконання замовлень. Створювалися оптимальні умови для користувачів бібліотеки щодо отримання наукової, навчальної та іншої інформації за допомогою книжкових фондів бібліотек-партнерів та сучасних методів технологій обслуговування.

У разі відсутності в бібліотеці необхідного видання, бібліотекар замовляє та отримує документи для користування з фондів інших бібліотек Києва та України.

Співробітники оперативно обслуговують і віддалених користувачів, що замовляють літературу через сайт бібліотеки по Інтернету. Обслуговувались абоненти м. Києва, іногородні абоненти, здійснювалась електронна доставка документів шляхом сканування фрагментів видань з фонду НБ.

МБА(міжбібліотечний абонемент), ЕДД (електронна доставка документів)	
К-сть абонементів МБА, ЕДД	139
К-сть документів, отриманих з інших бібліотек	184
у т.ч. сторінок електронних копій	879
К-сть виданих документів іншим бібліотекам	127
у т.ч. сторінок електронних копій	1375

Послугами МБА та ЕДД користувались понад 130 абонементів. Це бібліотеки наукових установ та навчальних закладів міста, викладачі, аспіранти, магістри, студенти університету, які потребують оперативного отримання інформації.

Протягом звітного року період послугами МБА скористалися 45 користувачів нашого університету:

- викладачів -23
- співробітників-19
- аспірантів та студентів-3

Від читачів НПУ надійшло близько 200 замовлень. Через МБА було отримано 184 примірники з бібліотек м. Києва та інших бібліотек України. Для читачів нашого університету із 85 замовлених джерел скановано та надіслано 435 сторінок. З інших бібліотек отримано 879 сканованих сторінок замовлених документів.

Протягом звітного періоду фондами нашої бібліотеки через МБА користувались 27 бібліотек-абонентів: з міста Києва – 18, з інших міст України – 9. Від бібліотек-абонентів надійшло 127 замовлень. Було виконано -104.

Послугою ЕДД скористалось 63 абоненти (окремі установи, бібліотеки, науковці, аспіранти, студенти тощо). Всього для користувачів було скановано та надіслано понад 1000 сторінок. За координацією перенаправлено близько 10 замовлень.

Наукова бібліотека є абонентом загальнодержавних центрів МБА і активно використовує їх документальні ресурси при відсутності потрібних видань у власних фондах. У звітному році бібліотека активно співпрацювала із такими установами: Національна бібліотека ім. Вернадського; Національна історична бібліотека України; Наукова бібліотека імені М. Максимовича КНУ імені Т. Г. Шевченка; Публічна бібліотека ім. Лесі Українки; Бібліотека КНЕУ; Бібліотека інституту мовознавства імені О. О. Потебні; ДНПБ імені В. О. Сухомлинського; Бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування; Національна бібліотека України для дітей; Бібліотека НАПН України (інститут психології ім. Г. С. Костюка) тощо.

Крім цього бібліотека університету абонується в інших бібліотеках міста. Це бібліотеки таких установ, як Київська музична академія ім. П. І. Чайковського, Київський національний лінгвістичний університет, Музичне училище імені Р. М. Глієра, Інститут мистецтвознавства імені М. Рильського, Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, Національний авіаційний університет, Інститут обдарованої дитини НАПН України, Бібліотека академії водного транспорту, Інститут психології, Центральний державний історичний архів України, Інститут журналістики, Київський національний університет технологій та дизайну, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Налагоджується співпраця із бібліотеками та установами інших міст України, зокрема з ХДНБ ім. В. Короленка (м. Харків), бібліотекою Національного педагогічного університету (м. Черкаси), бібліотекою Одеського державного екологічного університету, Житомирською обласною універсальною бібліотекою ім. О. Ольжича, бібліотекою Криворізького державного педагогічного університету, Науковою бібліотекою Ужгородського національного університету тощо.

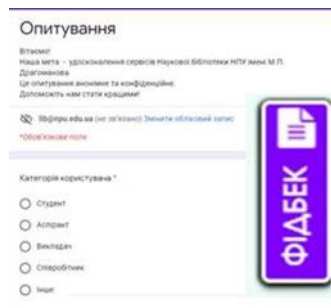
З метою удосконалення та розширення спектру дистанційних послуг у звітному році було розроблено та представлено на веб-сайті форму зворотнього зв'язку користувачів бібліотеки «Фідбек».

Створення профілів дослідників – можливість створити та оптимізувати свій унікальний профіль дослідника в ORCID та Google Scholar з допомогою бібліотекаря.

Семінари та тренінги – бібліотека пропонує для студентів, співробітників та викладачів навчання із питань користування ресурсами чи послугами бібліотеки.

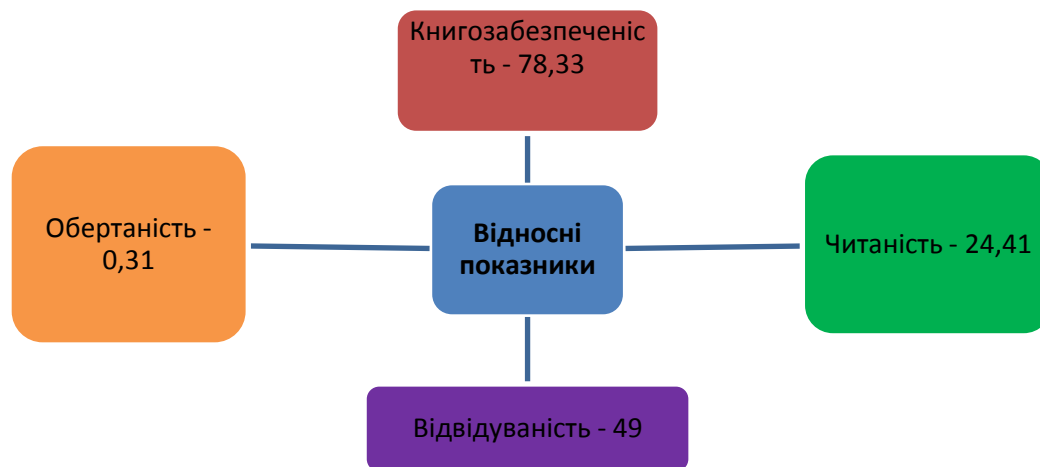
Визначення індексів УДК – можливість замовити визначник за УДК для своєї наукової роботи.

Замовлення на комплектування – можливість замовлення документів, відсутніх у фонді бібліотеки для подальшого придбання бібліотекою. Основними напрямками роботи



відділів обслуговування залишались забезпечення літературою відповідно до навчальних планів факультетів та якісне задоволення запитів користувачів на наукову та навчально-допоміжну літературу.

Відносні показники діяльності НБ



6. Інформаційно-бібліографічна робота

Інформаційно-бібліографічна робота відділу Наукової бібліотеки університету – сукупність процесів з бібліографування та інформаційного і бібліографічного обслуговування всіх категорій читачів у відповідності із навчальною, науково-дослідною і виховною діяльністю університету. Основні напрямки діяльності відділу є:

- створення, організація і ведення довідково-бібліографічного апарату НБ;
- довідково-бібліографічне обслуговування читачів НБ;
- інформаційне забезпечення науково-дослідної діяльності університету;
- внесення та редагування матеріалів репозитарію НБ;
- допомога в роботі з наукометричними базами даних викладачам та науковим працівникам університету;
- науково-бібліографічна робота, укладання бібліографічних посібників і списків літератури;
- виховання інформаційної культури читачів НБ та пропаганда ББЗ;
- методично-координаційна робота з бібліографії;
- підвищення кваліфікації працівників відділу.

У звітному році зусилля співробітників відділу були спрямовані на удосконалення використання інформаційних технологій в довідковому та інформаційно-бібліографічному забезпеченні читачів. Тому, основними функціями відділу стали: наповнення бази даних (KST), ведення традиційної систематичної картотеки статей для гуманітарних факультетів, обслуговування читачів у залах інформаційно-пошукових систем, надання бібліографічних довідок та послуг з індексування УДК викладачам та студентам, створення біо- та бібліографічних покажчиків, введення репозитарію НБ, електронна доставка документів і сканування, підготовка книжкових виставок та оновлення постійно діючих експозицій.

Науково-бібліографічна робота. Протягом звітного року співробітники відділу працювали над створенням науково-допоміжних покажчиків з історії університету і

наукового внеску професорсько-викладацького колективу у скарбницю знань України – це біобібліографічні покажчики серії «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова» і Бібліографічні покажчики друкованих праць науковців університету. Так, протягом звітнього року було видано та надруковано 8 біобібліографічних покажчиків:

1. Ігор Антонович Хижняк : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; Наукова бібліотека; упоряд. Н. І. Тарасова ; наук. ред.: І.А. Коляда, С.В. Хижняк; бібліогр. ред. О.В.Гуськова, Г.І. Шаленко. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 114 с., портрети. – (Серія : «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова»);

2. Роман Михайлович Вернидуб : біобібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; уклад. : Н. І. Тарасова, бібліогр. ред. Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун; наук. ред.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова; [В. П. Андрущенко : Справжній учений і педагог, с. 5-10]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. – 98 с.

3. Олена Валеріївна Матвієнко : біобібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження і 30-річчя роботи в університеті / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, упоряд. Н. І. Тарасова; наук. ред.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова; бібліогр. ред. Г.І. Шаленко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 93 с. – Серія «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова»;

4. Микола Вікторович Працьовитий : біобібліографічний покажчик до 35-річчя науково-педагогічної діяльності у НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; редколегія: Л. Л. Макаренко, д.п.н.; Л. В. Савенкова, к.п.н.; співробітники кафедри вищої математики Фізико-математичного факультету НПУ імені М. П. Драгоманова; упорядник Н. І. Тарасова; бібліогр. ред. Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 174 с. - Серія «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова»;

5. Марія Купріянівна Шеремет : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, упоряд. Н. І. Тарасова; наук. ред.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 94 с. – Серія «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова»;

6. Сергій Микитович Яшанов: біобібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; уклад. : Н. І. Тарасова, бібліогр. ред. Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун; наук. ред.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова; [В. П. Андрущенко : Справжній учений і педагог, с. 5-10]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. – 98 с.;

7. Ірина Борисівна Матяш : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; редколегія: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова ; упорядники : Н. І. Тарасова, Р. В. Романовський; комп'ют. склад. Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 168 с. - Серія «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова» ;

8. Олексій Корнійович Романовський : біографічний нарис / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; автор проекту і наук. ред. Л. В. Савенкова ; [вступ: В. П. Андрущенко, с. 5] : упорядник Н. І. Тарасова ; бібл. та літ. ред. :



Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 58 с., портрети. – Серія : «Ректори НПУ імені М. П. Драгоманова».

У 2021 році також вийшли друком:

1. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2019 рік / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укладач: Н. І. Тарасова, бібліогр. ред.: Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун, відп. за вип. Л. В. Савенкова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – Вип. 14. – 230 с. – До 185-річчя НПУ імені М.П.Драгоманова. [У друці]

2. Каталог виставки праць викладачів університету за 2011-2021 роки з фонду Наукової бібліотеки: до 185-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; Наукова бібліотека; упорядник Н. І. Тарасова ; комп'ютерний супровід: Н.В. Давидова, І. Г.Торлін, О. О. Волковий; бібліогр. ред.: Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун, [вступ. ст.: Андрущенко В. П. (Короткі нотатки з історії університету, с.3-8)]. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 190 с.

Бібліографічні покажчики учених НПУ представлені у номінації «**Бібліографія та довідкові біографічні видання**» Всеукраїнського конкурсу «**Всеукраїнський Бібліографічний рейтинг – 2020**», що проводив Інститут бібліографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

У квітні 2021 року завершився Всеукраїнський конкурс для молодих бібліотекарів імені Л. Б. Хавкіної на кращу наукову роботу та інноваційний проект. Наукове дослідження «**Книжковий спецфонд як історичне явище**», автором якого є Левченко Юрій Іванович, завідувач відділом інформаційно-бібліографічної роботи НБ, було нагороджено **Спеціальним дипломом** Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка за кращу наукову роботу з розкриття історичної та культурної спадщини бібліотек України.

Протягом звітнього року в НПУ імені М.П. Драгоманова проходив перший конкурс підручників, навчальних посібників та монографій співробітників університету, що були опубліковані протягом 2016-2020 календарних років. Людмила Василівна Савенкова, директор НБ, була одним із членів комісії Конкурсу. Наукове видання Юрія Івановича Левченка, завідувача відділом ІБР було відзначене спеціальною грамотою (Левченко, Ю. І. Особливості реалізації політики окупаційної влади в адміністративно-територіальних одиницях України 1941–1944 рр. : монографія / Ю. І. Левченко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 402 с. ISBN 978-966-931-144-3).

(Додаток 2. «Видання та публікації бібліотеки»).



Довідково-бібліографічний апарат.

У 2021 році найбільшу увагу працівники відділу приділяли поповненню та редагуванню бази даних «KST» - Картотека статей електронного каталогу Наукової бібліотеки. Загальний обсяг картотеки на 01.01.2022 становить понад **700000** записів.

Протягом звітнього року працівниками усіх структурних підрозділів бібліотеки було додано зміст до **8480** примірників збірників та журналів, кількість розділів та статей становить **231982** назви, створено аналітичних описів – **19384** назви.

Над створенням аналітичних описів в БД KST працювали й інші підрозділи бібліотеки: відділ обслуговування головного корпусу (читальний зал), відділ обслуговування історико-соціальних факультетів, відділ обслуговування гуманітарних факультетів тощо.

Протягом звітного року у базі даних «KST» було відредаговано близько **8580** записів. Варто зазначити, що протягом року було зареєстровано та розкрито зміст понад 450 примірників електронних журналів.

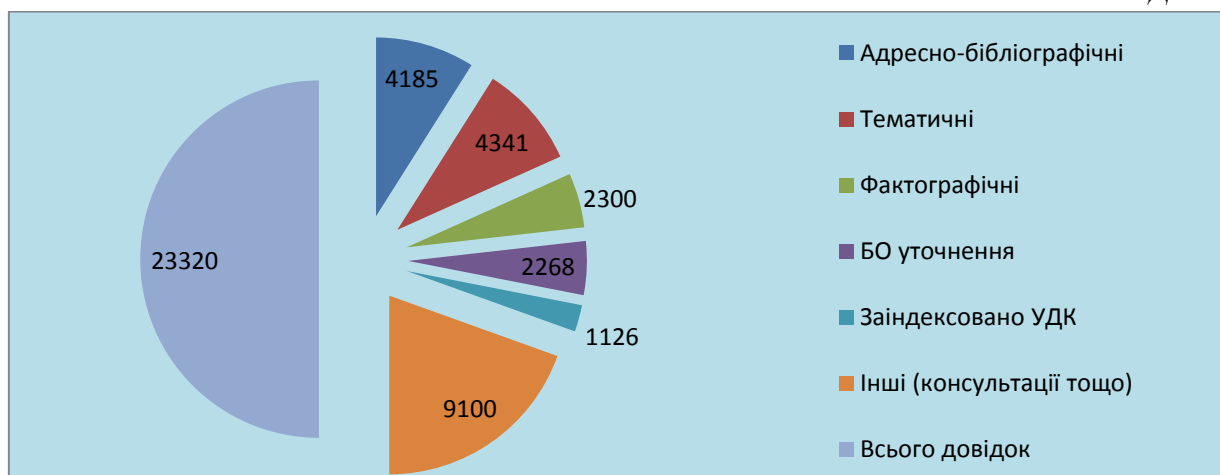
Довідниковий апарат відділу на 01.01.2022 р. становить 1187106 карток. Систематична картотека статей (СКС) центрального корпусу законсервована і складає 451783 картки. Протягом року проводилась робота з редагування СКС, каталога-картотеки гуманітарного корпусу та СКС відділу обслуговування історико-соціальних факультетів (понад 40900 карток), розстановки карток в систематичну картотеку (5038 карток), попередня систематизація в робочу картотеку, друкування карток для Каталог-картотеки (близько 5000 карток).

Інформаційно-довідкова робота. Протягом звітного року працівниками бібліотеки було виконано **23320** довідок. У тому числі 6056 довідок – в автоматизованому режимі (за допомогою електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook тощо). Варто згадати, що віртуальна довідка [«Занитай бібліотекаря»](#) (здійснюється через онлайн звернення на сайті бібліотеки або за допомогою листування через e-mail) набуває популярності серед користувачів. Протягом звітного року І. Г. Торліним, який курує цю послугу, та провідними спеціалістами бібліотеки було надано понад 1080 віртуальних бібліографічних довідок.

За звітний рік було надано близько 900 консультацій з питань використання інформаційно-пошукових систем, у тому числі в режимі онлайн: через платформу Google Meet, Zoom тощо.

Протягом 2021 року було заіндексовано понад **1200** книг та наукових досліджень (статті та дисертації) викладачів, науковців університету та студентів за таблицями Універсальної Десяткової Класифікації (УДК).

Довідки



Працівниками відділу підготовлено 17 письмових довідок для студентів та професорсько-викладацького складу університету на теми:

- «Використання гри та ігрових ситуацій на уроках української мови в 2(3) класі» – Позднякова І. (20 н.);

- «Сучасна наука» – Позднякова І. (13 н.);
- «Вивчення драматичних творів на уроках зарубіжної літератури» – Позднякова І. (6 н.);
- «Значення слова мати в українській культурі, літературі» – Позднякова І. (33 н.);
- «Музично-виконавські вміння учнів старших класів ДШМ» – Крайник О. (36 н.);
- Праці Ісаєнко Ірини Анатоліївни – Левченко Ю. (18 н.);
- Праці Жижко Тетяни Анатоліївни – Левченко Ю. (92 н.);
- «Віртуальне освітнє середовище» – Левченко Ю. (156 н.);
- «Психологічні особливості негативних переживань молодших школярів» – Левченко Ю. (270 н.);
- «Схемотехніка. Алгебра логіки. Логічні схеми в школі»– Левченко Ю. (21 н.);
- «Допитливість»– Левченко Ю. (7 н.);
- Список праць Тетяни Васютіної – Левченко Ю. (18 н.);
- «Історія української культури» праці 2011-2021рр. – Левченко Ю. І. (110 н.);
- «Період Київської Русі в художній літературі» праці 2000–2021 рр. – Левченко Ю. (11н.);
- «Фізична реабілітація осіб похилого віку при переломах стегна» (для студентки В. Кузьмінської) – Левченко Ю. (64 н.);
- Праці Савченко Марії Аврамівни – Левченко Ю. (43н.);
- Праці з історії України 20 - початку 21 ст. за 2019-2021 роки – Левченко Ю. (162 н.);
- «Значення матері у філософії та історії» – Левченко Ю. (9 н.).

Загальна кількість рекомендованих примірників становить 754 назви.

Для ректора підготовлено 11 випусків Інформаційного бюлетеня (ДЗК) загальним обсягом 374 назви за темами: COVID-19 та освіта; Вища освіта; Філософія освіти; Організація і управління вищою освітою; Міжнародні зв'язки; Нова українська школа; Соціологія суспільства.

На початку навчального року для студентів 1-го курсу були проведені заняття в онлайн-режимі за допомогою платформи Google Meet (близько 668 годин) з бібліотечно-бібліографічних знань (ББЗ). Доповідачами виступили керівництво НБ, завідувачі відділів обслуговування.

7. Інформаційна підтримка науки та досліджень

У звітному році активною була діяльність відділу підтримки наукових досліджень. Саме цей відділ проводить роботу з науковцями університету для визначення потреб користувачів щодо поширення наукових доробків в інформаційному середовищі, консультування щодо роботи з архівами відкритого доступу, наукометричними базами даних (Scopus, Web of Science), створення наукових профілів у Google Scholar, Publons, отримання ідентифікаційного номера науковця в ORCID та роботи з бібліографічними менеджерами EndNote, Mendeley тощо.

Бібліотека підтримує політику відкритого доступу: через розміщення результатів наукових досліджень науковців НПУ в електронному архіві інституційного репозитарію; через реєстрацію DSpace у міжнародних директоріях (ROAR тощо); через створення сторінок у Вікіпедії де розміщуються посилання на електронний архів НПУ тощо.

У 2021 році працівниками бібліотеки здійснювалося консультування дослідників з питань: забезпечення належної ідентифікації наукових і науково-педагогічних працівників

в міжнародному науковому просторі; користування освітніми, науковими веб-ресурсами та сервісами; вибору видання для опублікування результатів досліджень; оформлення публікацій відповідно до вимог конкретних вітчизняних та міжнародних видань; визначення наукометричних показників авторів (індексу цитувань та індексу Гірша) за даними наукометричних платформ Scopus, Web of Science; розміщення результатів наукових досліджень у е-архіві відкритого доступу: ENPUIR - електронний архів наукових публікацій Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова; визначення індексу УДК до кваліфікаційних робіт, статей та наукових видань тощо.

Протягом 2021 року працівниками бібліотеки було надано науковцям більше **1500** консультацій з питань самоархівування наукових та навчальних праць. Під час карантинного та посткарантинного періоду консультації надавалися в онлайн режимі за допомогою електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook тощо.

Працівниками бібліотеки систематично здійснюється моніторинг публікаційної активності науковців університету та впливовості видань за тематикою науково-дослідницької діяльності (на основі Scopus, Web of Science). Продовжується робота по створенню реєстраційних інформаційних таблиць щодо наукометричних баз даних, які дозволять відшукати інформацію про публікаційну активність окремого автора або відслідкувати всі публікації науковців університету за конкретний рік. Такі таблиці стануть також основою для створення Показника наукових праць вчених НПУ, що проіндексовані міжнародними наукометричними базами даних Scopus, Web of Science.

На сайті університету у розділі «Наука» розміщено підготовлений працівниками бібліотеки «Перелік наукових збірників НПУ» з посиланнями на web-сайти видань та на архіви в інституційному репозитарії.

У 2021 році серед працівників НБ було створено **групу тьюторів** з підтримки публікаційної активності серед науковців НПУ.

НБ приймає активну участь у проекті «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек». Академічна доброчесність – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства. Поняття «академічної доброчесності» включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальсифікації та плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві.

Працівники систематично навчаються на курсах підвищення кваліфікації, що стосуються питань академічної етики, правил посилання на першоджерела, правил оформлення списків використаної літератури. Протягом звітнього року провідними фахівцями нашої бібліотеки було проведено понад 10 консультацій (у тому числі 7 консультацій у режимі онлайн) з питань культури академічної доброчесності.

Наприклад, 23 вересня 2021 року спільно з факультетом природничо-географічної освіти було проведено практичний семінар «Академічна доброчесність і бібліотека: інформаційне забезпечення молодих науковців»

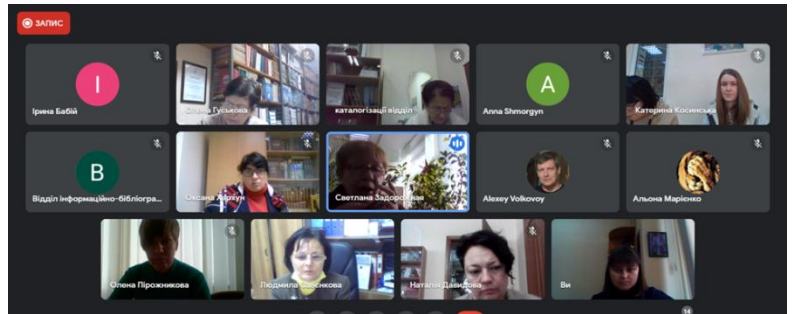


Савенкова Людмила Василівна, директор НБ є укладачем посібника «Профіль компетентностей бібліотекарів з академічної доброчесності / укл. Чуканова С., Бруй О., Савенкова Л.»(електронна версія представлена на сайті УБА.)

8. Науково-методична робота

Протягом 2021 року працівники бібліотеки брали участь у форумах, конференціях, науково-практичних семінарах, нарадах та інших заходах присвячених розвитку та трансформації бібліотек освітянської галузі. Учасниками заходів були працівники керівного складу, провідні фахівці бібліотеки та молоді бібліотекарі. Протягом карантинного та посткарантинного періодів працівники НБ прослухали низку онлайн курсів та вебінарів на різних платформах: Zoom, Google Meet, Prometheus, Coursera, Microsoft Teams, ВУМ, «Дія. Цифрова освіта» тощо та отримали сертифікати.

Участь у конференціях дає неоціненну можливість обмінятися професійним досвідом, залучитись до нових проектів, ознайомитись з



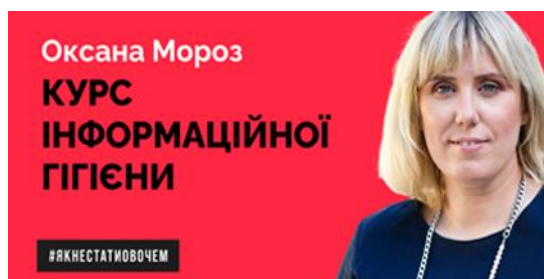
новими ресурсами, зокрема електронними, використання яких у бібліотеках значно розширює перелік послуг для користувачів, об'єднатись з іншими бібліотеками з метою впровадження новітніх технологій в роботу бібліотек. Опанувавши всі сучасні досягнення, використавши досвід провідних бібліотек світу, бібліотекарі помітно змінюють форми роботи бібліотеки, чим сприяють популяризації наукових здобутків українських вчених в світі (Інституційний репозитарій, доступ до світових баз даних, допомога у створенні наукових профілів у Google Scholar, інформація про наукові журнали для опублікування статті, складання бібліографічних списків до публікації за допомогою міжнародних бібліографічних менеджерів EndNote, Mendeley та інших).

Протягом 2021 року співробітники бібліотеки взяли участь у таких міжнародних та всеукраїнських заходах:

- тренінг «Участь громадськості в роботі парламенту та законотворчому процесі. Адвокація» (2-4 лютого);
- XI Міжнародна конференція «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: метаморфози навчального дизайну» (3-4 березня);
- науково-методичний семінар «Роль інформаційних ресурсів освітянських бібліотек в інформаційному забезпеченні педагогіки, психології, освіти» (12 травня);
- конференція УБА «Роль бібліотек у цифровій інклюзії» (22 березня);
- Онлайнвий марафон «Цифрова грамотність людей та спільнот» (26 березня);
- Міжнародний круглий стіл «Європейські цінності інклюзії та різноманіття в освіті: уроки для України» (15 травня);
- XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека і книга в контексті часу» (18-19 травня);
- онлайн-семінар «Бібліотека. Інформація. Суспільство» (25 травня);
- X Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» (23-27 червня);
- Міжнародний телеміст про Цілі сталого розвитку ООН (1 червня);
- Всесвітній бібліотечний та інформаційний конгрес ІФЛА (17-19 серпня);
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Тенденції розвитку освітянських бібліотек в інформаційному суспільстві» (19-20 серпня);
- методичний онлайнвий семінар «Формування бібліотечно-інформаційних ресурсів: ефективне партнерство» (17 вересня);

- XII Львівський міжнародний бібліотечний форум (15-18 вересня);
- «Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями» (5-7 жовтня);
- VI Міжнародна конференція «University Library at a New Stage of Social Communications Development» (7-8 жовтня);
- XXIV Всеукраїнська науково-практична конференція «Короленківські читання 2021» (21 жовтня);
- III науково-практична інтернет-конференція «Нова модель інформаційного образу бібліотеки: зміна традиційного сприйняття її призначення та функцій» (21 жовтня);
- Стратегічна сесія УБА Розвиток бібліотек як Хабів цифрової освіти (3-5 листопада);
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі» (9 листопада);
- щорічна та звітно-виборна конференція ВГО УБА «Українська бібліотечна асоціація в екосистемі нової реальності» (17-18 листопада, онлайн-формат) тощо.

Протягом року 7 працівників НБ онлайн-курс з базової інформаційної гігієни «Як захистити себе та ближніх від інформаційних вірусів».



З грудня 2021 року Наукова бібліотека представлена у мережі **хабів цифрової освіти** на порталі Дія. Цифрова освіта. Це дає можливість кожному громадянину завітати до нашої бібліотеки, безкоштовно отримати доступ до сайту Дія. Цифрова освіта та пройти навчання з цифрової грамотності.

Представники бібліотеки постійно навчаються на очних та онлайн-курсах для користувачів через представництво Clarivate Analytics та Elsevier. Бібліотекарі консультують вчених університету щодо створення унікального профілю та використання міжнародних баз даних у власних наукових дослідженнях.

Протягом року бібліотека систематично інформує та створює умови для участі науково-педагогічного складу університету у серіях вебінарів «Можливості платформи Web of Science для науковця» (тренер Ірина Тихонкова, офіційний представник від Clarivate Analytics в Україні) та «Організація роботи з БД Scopus» (тренер Марина Назаровець, офіційний представник від Elsevier в Україні).

Директор бібліотеки Савенкова Л.В. є членом незалежної експертної ради з питань бібліотечної освіти Київського національного університету культури і мистецтв, членом методичного об'єднання бібліотек вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації, постійно бере участь у засіданнях секції директорів бібліотек ВЗО, на яких розглядаються питання розвитку бібліотек у сучасних умовах.

26 лютого 2021 року у Науковій бібліотеці було організовано та проведено семінар-практикум «Організація роботи



служб підтримки наукових досліджень в бібліотеках університетів». Учасники заходу ділилися досвідом з питань інформаційно-бібліотечного супроводу наукових досліджень ЗВО, говорили про роль бібліотек для вчених у період пандемії тощо.

Наукова бібліотека активно співпрацює з іншими структурними підрозділами Університету. З метою задоволення інформаційних потреб для молодих науковців систематично організовуються тематичні освітні зустрічі. Для студентів-першокурсників, для магістрів, аспірантів проведено близько 20 вебінарів через платформу Google Meet про ресурси та сервіси НБ.

26 жовтня 2021 року було проведено онлайн консультацію «Бібліотека на допомогу молодому науковцю» для студентів-магістрів спеціальності «Фізична реабілітація»; 11 листопада 2021 року – для магістрів спеціальності «Правознавство» та для аспірантів спеціальності «Психологія» тощо.

Наукова бібліотека бере активну участь у процесі проходження акредитації освітніх програм на всіх факультетах НПУ.

З вересня 2021 року Наукова бібліотека спільно із факультетом української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка ініціювали й підтримують інформаційно-бібліографічний проєкт «**Не толеруймо мову ворожнечі**» (НТМВ), який є частиною наукової теми «Дискурс ворожості та шляхи його долання: мова, література, масмедійний узус». Мета проєкту – надавати студентам і викладачам актуальні посилання на джерела, в яких висвітлюються проблемні питання дискримінаційної комунікації та напрацьовуються ефективні методи протистояння цьому ганебному явищу; інформаційно підтримувати наукові й просвітницькі заходи, присвячені цій темі; проводити опитування для з'ясування рівня обізнаності університетської спільноти в цій темі й чутливості до неї.

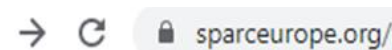


Протягом звітного року спільно з кафедрою педагогіки та психології вищої школи було започатковано проєкт «**Історична пам'ять Драгоманівського університету**». НПУ імені М.П.Драгоманова займає вагомe місце в історії розвитку вищої освіти в Україні. Кожен із науковців, діяльність яких пов'язана з університетом зробили свій вклад у розбудову не лише університету, а й усієї педагогічної науки в Україні. Універсальна енциклопедія Вікіпедія містить біографії та відомості про діяльність багатьох історичних особистостей та відомих сучасників. Науковою бібліотекою НПУ імені М.П.Драгоманова було додано та упорядковано у Вікіпедії близько 20 статей про науковців університету.



Варто згадати про ще один із проєктів Наукової бібліотеки - Електронний архів авторефератів дисертацій захищених в університеті (2016 -). У фондах НБ зберігаються дисертації захищені в університеті з 1946 року. З метою надання науковій спільноті інформації про дослідження університету від середини ХХ століття започатковано проєкт з оцифрування авторефератів цих дисертацій та представлення електронних копій у репозитарії та Електронній бібліотеці для надання вільного доступу до них. Протягом звітного року було оцифровано близько 370 авторефератів, (понад 9000 сторінок).

З 2021 року Наукова бібліотека НПУ представлена на платформі **European Network of Open Education Librarians** - Європейська мережа бібліотекарів відкритої освіти. SPARC Europe є одним із ключових і давніх голосів Європи, які виступають за відкритий доступ до досліджень та освіти — для академічної та освітньої спільноти; для всього суспільства.



Pilar

Lisbeth

Наукова бібліотека є базою для проходження **виробничої практики** із спеціальностей документознавчого циклу, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій тощо. Протягом звітного року у бібліотеці працюють студенти-практиканти з різних спеціальностей.

У звітному році працівниками бібліотеки було підготовлено та опубліковано 13 наукових праць (*Додаток 2. «Видання та публікації бібліотеки»*).

Отож, можна з впевненістю говорити про те, що університетська бібліотека поступово стає місцем, де створюється комфортна фізична і віртуальна атмосфера для творчості; установою, що об'єднує медіа і книги, уможливорює свободу доступу до інформації та є точкою виходу у цифровий інформаційний світ.

Участь у професійних організаціях. Міжбібліотечна співпраця.

Українська Бібліотечна асоціація - офіційний партнер Наукової бібліотеки НПУ імені М.П. Драгоманова.

Працівники Наукової бібліотеки є активними членами Української бібліотечної асоціації, беруть участь у розробці проектів УБА, проведенні конференцій, форумів, залученні офіційних партнерів, відвідують заходи організовані асоціацією, навчаються на семінарах, тренінгах та майстер-класах; 17 співробітників отримали сертифікати про проходження навчання.

У 2021 році Людмилу Василівну Савенкову було обрано членом журі для оцінювання Конкурсу «Бібліотека року – 2021», організатором якого виступала УБА.

Молоді бібліотекарі активно працюють у Молодіжній секції УБА, за 2021 рік відвідали низку онлайн-заходів: конференцій, форумів, семінарів та навчальних тренінгів. З вересня 2018 року Катерина Косинська, заступник директора НБ НПУ, є заступником голови Молодіжної секції УБА та співорганізатором низки заходів від УБА.



У 2021 році НБ отримала сертифікат партнера XII Львівського міжнародного бібліотечного форуму «Бібліотека – вимір незалежності» (15-18 вересня 2021 року).

Косинська К. Ю. була одним із організаторів та спікерів IV Літньої школи молодих бібліотекарів УБА, те якої «Виклики сьогодення&Перезавантаження» (13-16 липня, село Лумшори, Закарпатська обл.); модератором сесії XII Львівського міжнародного бібліотечного форуму (15-18 вересня)) тощо.

Наукова бібліотека долучилася до фото-челенджу від Українська бібліотечна асоціація «Бібліотека – твоя точка опори» з хештегом #моябібліотека

Молоді бібліотекарі активно працюють у Молодіжній секції УБА, за 2021 рік відвідали низку конференцій, форумів, семінарів та навчальних тренінгів та онлайн-заходів, а саме:

- дистанційний курс «Бібліотека в цифровому середовищі. Цифрова бібліографія». Дистанційна академія В. Г «Основа» (18-27 січня);
- вебінар «Створення привабливого інтерактивного простору бібліотеки за допомогою сучасних інформаційних технологій» (11 лютого);
- вебінар «SendPulse - інструмент емейл маркетингу». Дистанційна академія В. Г «Основа» (23 лютого);
- онлайн-тренінг «Профілактика стресу та професійного вигорання бібліотекарів» (25 лютого);
- вебінар «Чому бібліотеки — це серце цифрової освіти, і як зробити їхню цінність для громади максимальною» (5 березня);
- тренінг онлайн «Управління емоціями» (18 березня);
- семінар «Збереження інформаційних ресурсів бібліотек» (24 березня);
- семінар-тренінг «Усна історія: теорія і практика. Можливості бібліотек у долученні до створення усної історії» (1 квітня);
- «Презентація АБІС Koha - Biblio.Center» (14 квітня);
- V Міжнародний форум молодих бібліотекарів УБА «Партнерство&Співпраця» (22-23 квітня);
- Платформа "Impactum", проєкт Синергія, Klitchko Foundation (травень. 2021);
- вебінар «Етика наукового дослідження» від Американської Ради з міжнародної освіти у межах упровадження проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (19 травня);
- ОдесаБібліоСаміт (21-23 травня);
- вебінар «Ефективне використання постійних ідентифікаторів DOI, ISSN, ISBN в сучасній науковій комунікації видавців і авторів» (24 травня);
- вебінар «eduGAIN – ваш ключ до міжнародних науково-освітніх сервісів» (26 травня);
- семінар «Зведений каталог: чи стане реальністю для українських бібліотек?» (27 травня);
- «1Lib1Ref» - Вікіпедія (15 травня – 5 червня);
- вебінар «Нове в УДК» (4 червня);
- вебінар «Бути & пам'ятати: пам'ять як інструмент національної безпеки. Актуальні теми та акценти для бібліотечної практики» (10 червня);
- вебінар для бібліотек мережі Хабів цифрової освіти «Безпека в Інтернеті та не тільки» (14 липня);
- Презентація нової книги професора І.Б.Матяш «Українсько-болгарські відносини: офіційна і культурна дипломатія (1918–1944)» (3 серпня);
- «Жива бібліотека» - публічний звіт бібліотеки КПІ. Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України (30 вересня);
- конкурс «Культурна спадщина та видатні постаті». Вікіпедія (5 жовтня – 5 листопада);



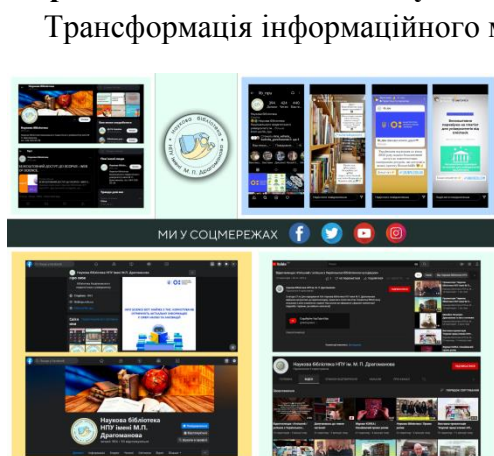
- вебінар «Саморегулювання та регулювання медіа на прикладі країн Балтії». Спікерка депутатка сейму Латвії Інеса Войка (4 жовтня);
- онлайн-тренінг «Global MIL Week 2021: гід по офіційному сайту» (8 жовтня);
- науковий практикум «Універсальна десяткова класифікація: побудова індексів та деталізування 82 класу: практичне заняття №3» (12 жовтня);
- Clarivate's Future of Research Forum (19-21 жовтня);
- міжнародна науково-практична конференція «Українська освіта: аксіологія європейського вибору» (21-22 жовтня);
- онлайн-лекція «Критична медіаграмотність у формуванні інформаційної стійкості» (27 жовтня);
- Серії вебінарів «Робота із базою даних Web of Science», протягом року (тренер Ірина Тихонкова);
- Серії вебінарів «Робота в базі даних Scopus», протягом року (тренер Марина Назаровець тощо).

Наукова бібліотека взяла участь у проєкті від УБА «Антишкола університетських бібліотекарів». Працівники відвідали такі заняття:

- Забезпечення електронними ресурсами освітнього та наукового процесів (4 березня);
 - Відкриті освітні ресурси (Open Educational Resources, OER) (23 вересня);
 - Інституційний репозитарій. Майстер-клас з інсталяції та первинного налаштування Dspace (4 червня);
 - Відкриті ліцензії Creative Commons (28 жовтня) тощо.
- З кожним роком кількість членів в УБА від НБ НПУ імені М. П. Драгоманова зростає.

9. Культурно-просвітницька робота

Представлення бібліотеки у соціальних мережах.



Трансформація інформаційного масиву в цифрову форму призвела до глобальних змін усієї системи інформаційних комунікацій. Бібліотеки все активніше виходять у соціальні мережі - від мас-медіа, що використовують набір онлайн-технологій для спілкування між собою користувачам Інтернету. Найбільш значні серед них - соціальні мережі та блоги. Так, на сторінках Наукової бібліотеки у соціальних мережах Facebook (964 читачів) та Twitter (200 читачів), Instagramm (425 підписників) які підтримують заступники директора Косинська К.Ю. та Гончаренко Л.А., систематично розміщується корисна інформація для науковців, представляються віртуальні виставки, публікації про окремі нові видання, що надійшли до бібліотеки, або були подаровані авторами. На офіційному YouTube каналі НБ відображена низка промо роликів про роботу бібліотеки, відеозаписи цікавих заходів, відеопрезентації та відеоогляди книжкових виставок тощо.

Музей історії НПУ імені М. П. Драгоманова.

З 2019 року координатором музею історії НПУ імені М.П. Драгоманова є кандидат філософських наук Заїнчківська Ірина Петрівна.



Щорічно музей відвідують абітурієнти, студенти, викладачі, випускники, гості вузу із зацікавленням слухають екскурсії, занурюючись в атмосферу університетського минулого починаючи з 1834 року і до наших часів. На оновлених стендах музею представлені документи, фотографії, нагороди, подарунки. Основна частина експозицій знайомить відвідувачів із структурними підрозділами університету, висвітлює наукове, культурне, спортивне

життя ВИШу, розвиток міжнародних зв'язків. Окрема частина експозиції присвячена життю і творчості Михайла Драгоманова. Музей історії університету важлива складова наукового та навчального процесу, а також культурно-просвітницької та виховної роботи.

Враження про відвідування музею та найщиріші побажання гості залишають у «Книзі відгуків».

За звітний період координатором музею було проведено 63 екскурсії, з них 45 екскурсії для



студентів НПУ, 6 – для іноземних студентів, 11 – для співробітників НПУ Драгоманова. Доброю традицією є проведення зустрічей з випускниками НПУ.

З метою підвищення кваліфікації координатор музею вивчає матеріали з історії нашого університету а також знайомиться з досвідом роботи музею історії Національного університету Т. Шевченка та обмінюється досвідом роботи з працівниками музею Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Г. Сковороди.



Працівником музею постійно проводиться робота з оновлення стендів та експозицій музею, підтримки естетичного вигляду та створення комфортних умов для відвідувачів. Рекламне відео з ознайомленням музею презентовано на офіційному YouTube каналі.

Культурно-мистецькі заходи.

Важливою складовою діяльності бібліотеки є організація та проведення різноманітних заходів, які сприяють задоволенню й розвитку інформаційних потреб і запитів читачів, зростанню кола пізнавальних читачьких інтересів. Така робота допомагає залучити нових читачів до бібліотеки, рекламує бібліотеку, створює її імідж.



Сьогодні університетська бібліотека стала осередком не тільки інформації для викладачів та студентів, де можна ознайомитись з усіма загальнодоступними достовірними електронними

інформаційними ресурсами, а й місце для проведення різноманітних заходів для студентської молоді. Для студентів-першокурсників бібліотека провела низку ознайомчих екскурсій. Понад 1000 користувачів мали змогу наочно ознайомитися з бібліотекою, її фондами, бібліотечними сервісами.

Бібліотека також сприяє формуванню інформаційного простору відкритих зон для свої користувачів.

23 березня 2021 року в бібліотеці відбулась зустріч у змішаному форматі з відомим українським літературознавцем, архівістом, просто надзвичайно цікавою людиною, випускником нашого університету, Сергієм Анастасійовичем Гальченком.

Наукова бібліотека для Сергія Анастасійовича ще за часів його навчання стала місцем, що відкрило шлях до скарбів та надбань людської думки. Слова вдячності бібліотеці лунали під час його виступу на онлайн-заході. Але вдячність не тільки на словах. Наша бібліотека отримала в подарунок найбільшу особисту колекцію книг від Сергія Анастасійовича. До заходу приєдналося понад 80 осіб, серед них – студенти факультету української філології імені Андрія Малишка.



Під час карантину було підготовлено презентаційний ролик, який представлено на YouTube каналі.

До Глобального тижня медійної та інформаційної грамотності / Global Media and Information Literacy Week 2021 наукова бібліотека спільно із майбутніми колегами - студентами спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» підготували промо ролик відповідно до цього річної теми «Media and Information Literacy for the public good – Медійна та інформаційна грамотність для суспільного блага». Ролик представлено на офіційному бібліотечному YouTube каналі. За рекомендацією НБ молодь університету взяла участь у Всеукраїнському Digital інтелектуальному студентському батлі за темою «Велесова Ніч VS Halloween: руйнуємо стереотипи про свята».



Читальний зал №2 (головний корпус НПУ), а також читальні зали відділу обслуговування гуманітарних факультетів використовується викладачами для проведення онлайн/офлайн зустрічей, конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів.

29.вересня 2021 року у залі персональних колекцій та іноземних видань (гуманітарний корпус) було презентовано авторську **виставку картин Міненко Ірини «Натхнення душі»**.

Студенти Українсько-американського університету «Конкордія» є активними користувачами бібліотеки. Бібліотекарі організують та проводять для них тематичні екскурсії, допомагають у проведенні фахових заходів тощо.

З метою розкриття змісту і популяризації книжкового фонду серед користувачів бібліотеки на всіх пунктах обслуговування оформлювались книжкові виставки та презентації книг. У 2021 році працівниками бібліотеки було оформлено близько 180 виставок, на яких представлено більше 6170 книг. Для кожної виставки підбирались найбільш цікаві видання. Усі виставки мали естетичне та художнє оформлення

До 185-річчя НПУ імені М.П. Драгоманова і 30-річчя Незалежності України працівники відділу ІБР підготували виставку книг «Праці викладачів університету за 2011 - 2021 роки», паралельно було відзнято відеогляд – презентацію виставки. Особливістю було наявність QR кодів на примірниках із прямими посиланнями на повнотекстові електронні копії, розміщені в репозитарії. У читальному залі №2 було представлено також виставку книг «Історія університету в особах» (біобібліографія серії «Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова»).



На абонементних бібліотеках експонується та систематично оновлюються виставки нових надходжень.

До всіх загальноуніверситетських наукових заходів працівники бібліотеки готують тематичні виставки книг, у тому числі і віртуальні (представлені у розділі [«Колекції»](#)).

Над створенням віртуальних виставок працюють співробітники усіх відділів бібліотеки. Протягом звітного року було підготовлено 15 віртуальних виставок. Для організації таких виставок обирається актуальна тематика або виставку готують на замовлення факультетів, кафедр, окремих науковців. Виставки демонструються на моніторах університету і бібліотеки, представляються на веб-сайті бібліотеки і у соціальних мережах. З архівом віртуальних книжкових виставок завжди можна ознайомитись на веб-сайті бібліотеки у розділі «Колекції».

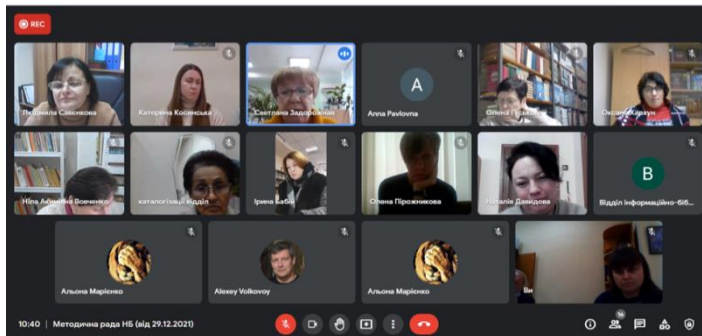
**Див. Додаток. Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки. Перегляди літератури, презентації. Масові заходи.*

10. Управління кадрами. Підвищення кваліфікації

Забезпечення функціонування бібліотеки, підвищення ефективності її роботи та розвиток у відповідності до змін в суспільстві можливе при правильному управлінні та належно організованій роботі. Наукова бібліотека спрямовує зусилля на виконання «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки на 2019-2023 роки», розробленої та затвердженої у 2018 році. Головною метою стратегії є підвищення якості інформаційно-бібліотечного обслуговування навчального і наукового процесів університету, забезпечення ефективності функціонування бібліотеки та забезпечення відповідності іміджу й репутації університету інноваційного типу, досягнення якості інформаційно-бібліотечного обслуговування відповідно до рівня бібліотек провідних університетів світу.

Протягом карантинного періоду керівництвом НБ було організовано систематичні онлайн наради за допомогою додатків Viber, WhatsApp, Skype тощо. Метою зустрічей було вирішення нагальних колективних питань, інформування про перебіг дистанційної роботи, підготовка звітів про виконану роботу тощо.

Щомісяця проводилися засідання науково-методичної ради НБ на чолі з директором. У 2021 році було проведено 11 засідань науково-методичної ради в онлайн-режимі за допомогою платформи Google Meet. Приділялась увага всім напрямкам бібліотечної роботи. Зокрема, особливостям роботи з рідкісними виданнями та колекціями, змінам в обслуговуванні читачів, обговоренню нових сервісів для науковців, обліку електронних ресурсів тощо.



Протягом звітного року було розроблено, відредаговано та затверджено такі нормативно-інструктивні документи: «Паспорт Електронного каталогу НБ»; форми представлення пакету технологічних інструкцій «Створення бібліографічних записів для баз даних електронного каталогу «АРМ Каталогізатор»; технологічну інструкцію «Створення бібліографічних записів для електронної бази KV АРМ Каталогізатор»; документ на Google-диску з обліку періодичних видань «magazin»; Щоденники обліку роботи працівників та зведені щоденники для відділів НБ; технологічні інструкції АБІС «ІRBIS» «Особливості створення БЗ конволюту», «Створення БЗ автореферату», «Створення БЗ дисертації», «Створення БЗ книжки-«перекрутки» тощо

Для оптимізації процесу індексування документів за УДК відділ каталогізації продовжує працювати над робочими таблицями відповідності.

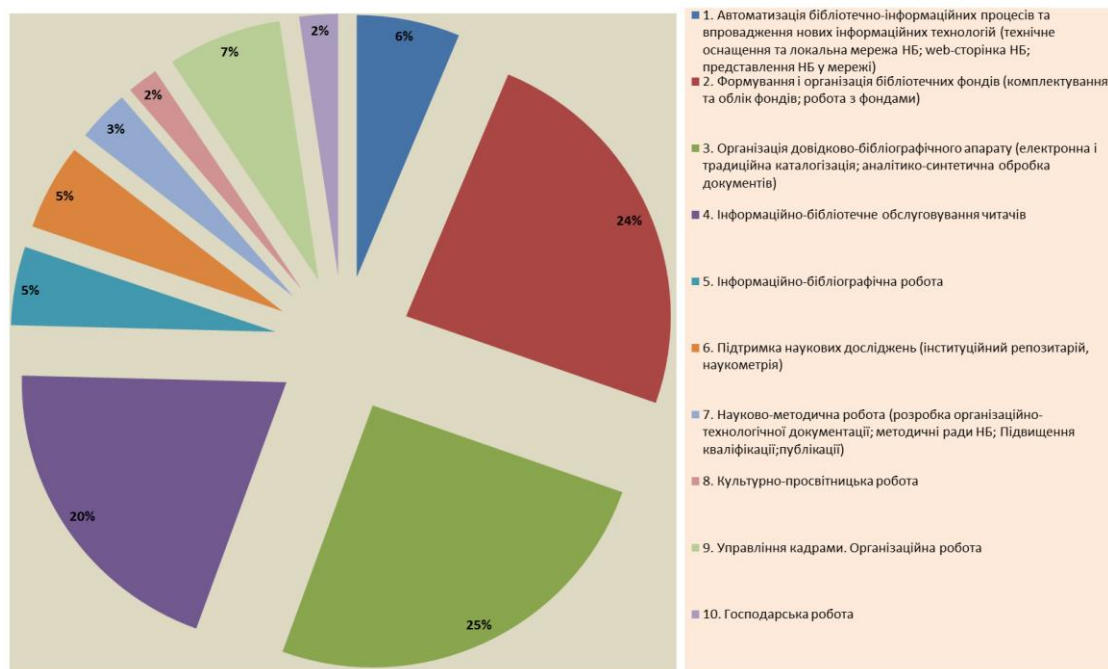
Поточною залишається робота з упорядкування організаційно-технологічної документації у відділах НБ.

Протягом року адміністрація проводила заходи щодо удосконалення бібліотечних процесів, їх регламентації. Завідувачі відділів продовжують роботу із нормування праці відповідно до «Переліків технологічних процесів», які розглядались на директоратах.

Протягом року адміністрацією НБ надавалась методична та практична допомога з питань організації впровадження інформаційних технологій, автоматизації бібліотечних процесів, надавались консультації новим працівникам та бібліотекарям, які не мають бібліотечної освіти. Здійснювався моніторинг технологічних процесів, якісний та кількісний аналіз бібліотечних процесів (плани, звіти), контролювалися основні планові показники та підвищення кваліфікації.

Завідувачі відділів проводили аналіз використання бюджету робочого часу. Через світову пандемію, впровадження загальнодержавного карантину, посткарантинний період та запровадження режиму простою частина працівників працювали у дистанційному режимі, тому основна увага приділялася редагуванню БД ЕК та роботі з електронними ресурсами НБ. Близько 20% від загального бюджету робочого часу становлять не виробничі витрати: режим простою, відпустки за власний рахунок, листки непрацездатності працівників.

Технологічні процеси та використання бюджету робочого часу



Підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації, вміння орієнтуватись у світі новітніх технологій завжди у полі зору працівників бібліотеки. Бібліотека є офіційним партнером Української бібліотечної асоціації 12 осіб з числа бібліотекарів є активними членами в Українській бібліотечній асоціації, відвідували конференції та семінари.

У 2021 році навчання за різними напрямками пройшли 17 працівників. Вони взяли участь у семінарах, конференціях, майстер-класах, тренінгах, школах УБА, які проводились у бібліотеках м. Києва, інших містах України. Отримали сертифікати – 17 осіб. Систематично проводились заняття у відділах за відповідними напрямками роботи: використання електронних сервісів бібліотеки при обслуговуванні користувачів, робота з наукометричними базами даних, переваги використання web- каталогу тощо.

11. Господарська робота

У звітному році вся господарська робота НБ була направлена на створення умов для зберігання фонду та організації зручного робочого середовища для користувачів та співробітників. У підвальних приміщеннях щорічно проводиться побілка стін та підвіконь з метою зменшення впливу шкідливих грибків та плісняви на депозитарні фонди, що зберігаються у цих приміщеннях. Після ремонту книги проходять обов'язковий процес обезпилювання, пошкоджені грибок книги підлягають санітарній обробці.

Протягом звітного року проводилася робота із створення комфортних умов для користувачів бібліотеки. Працівники читальних залів слідкують за станом меблів (стілці, столи, шафи тощо) та, за потреби, організують ремонтні роботи.

Кожен санітарний день проводяться санітарно-гігієнічні заходи: обробка оцтом книг та поверхонь, які були вражені грибок, знепилення стелажів та книжкових фондів, прибирання робочих місць і комп'ютерної техніки, озеленення відділів тощо.

Працівники постійно працюють над удосконаленням естетичного вигляду відділів. На підвіконнях у відділі обслуговування головного корпусу розташовані квіти, оформлені в казковій композиції; постійно оновлюються книжкові інсталяції, які дуже подобаються користувачам бібліотеки.

Щорічно заступник директора Косинська К. Ю., як матеріально-відповідальна особі проводить повну інвентаризацію матеріально-технічного забезпечення. При переобліку у звітному році недостачі не виявлено.

12. Першочергові задачі та перспективи розвитку бібліотеки

У наступному році бібліотека планує:

1. Підвищувати ефективність інформаційно-довідкової служби бібліотеки у тому числі онлайн-сервісів, стати основою для підтримки навчальних і наукових потреб університетської спільноти.

2. Пропагувати переваги відкритого доступу до результатів наукових досліджень. Розбудувати Інституційний репозитарій НПУ імені М.П.Драгоманова. Проводити консультації, у тому числі у дистанційному форматі, для викладачів та аспірантів щодо створення ІД науковця.

3. Підтримувати рух університетську спільноти за академічну доброчесність. Проводити консультації з правил оформлення бібліографічних посилань.

4. Продовжувати роботу з опрацювання та оформлення виділених колекцій рідкісних видань та подарованих персональних зібрань.

5. Моніторити та каталогізувати ресурси відкритого доступу для забезпечення наукової та навчальної роботи користувачів бібліотеки.

6. Поповнювати розділ «Колекції» цифрованих рідкісних видань на веб-сайті бібліотеки та власну колекцію повнотекстових електронних ресурсів.

7. Популяризувати процес авторизації та замовлення літератури через веб-каталог.

8. Популяризувати електронні сервіси бібліотеки;

9. Освоїти заплановані асигнування на придбання книжкових та періодичних видань, передплату повнотекстових баз даних.

11. Провести ремонтні роботи у читальному залі бібліотеки (Освіти,6).

12. Придбати розсувні стелажі для розміщення фонду книжкових та періодичних видань підвального приміщення.

13. Встановити в основному книгосховищі бібліотеки вентиляцію та спеціальне обладнання для боротьби з вологістю у приміщенні, задля збереження книжкових фондів; налагодити систему опалення, відновити вікна у підвальному приміщенні.

Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки. Перегляди літератури, презентації

№	Показники	Кількість
1.	Виставки (загальна кількість)	186
2.	у т. ч. виставки нових надходжень	43
3.	у т. ч. тематичні виставки	128
4.	у т. ч. віртуальні виставки	15
5.	Масові заходи (читацькі конференції, зустрічі, тематичні вечори, бесіди)	178

Перелік тематичних книжкових виставок, відкритих переглядів.

№ п/п	Назва/тема	Місце пров.	Кільк .прим ірник.	Відві дувач ів	Вид ано літе рату ри	Відг уки	Відповідальн і	Дата
Відділ обслуговування головного корпусу (читальний зал №1, читальний зал №2)								
1.	Віктор Петрович Андрущенко (філософ, академік, ректор НПУ ім.М Драгоманова) ім.М.П.Драгоманова	Ч.з.№1	61	35	29		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
2.	Надходження книг з педагогіки та психології(праці викладачів НПУ ім. М. Драгоманова)	Ч.з.№1	184	39	68		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
3.	Нові книги	Ч.з.№1	233	35	159		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
4.	Нові журнали	Ч.з.№1	44	280	350		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
5.	Історія НПУ ім. М. П. Драгоманова	Ч.з.№1	30	21	54		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
6.	До Дня Соборності України	Ч.з.№1	46	10	12		Безсмертний	Січень

							М. А.	
7.	Видатні Жінки України	Ч.з.№1	39	21	18		Безсмертний М. А. Давидова Н. В. Бугеря М.	Березень
8.	Тарас Григорович Шевченко – український письменник, мислитель, художник	Ч.з.№1	30	5	7		Бугеря М.	Березень
9.	З нових дарунків українського літературознавця, ученого, архівіста Сергія Анастасійовича Гальченка	Ч.з.№1	45	89			Безсмертний М. А. Давидова Н. В.	Березень
11.	Історія математичної науки: з прадавніх часів до сьогодні	Ч.з.№1	47	10	15		Безсмертний М. А.	Травень
12.	Книжкова виставка «Науковий доробок викладачів НПУ імені М.П.Драгоманова за останнє десятиріччя»	Ч.з.№1 Ч.з.№2	1100 книг 15 дисків	45	420		Давидова Н.В.	Червень
13.	Соборна вільна Україна: мрія, що збулась	Ч.з.№1	38	7	12		Безсмертний М. А. Давидова Н. В.	Серпень
14.	Дню Державного прапора присвячується: Символи честі — гордість Держави	Ч.з.№1	37	8	10		Безсмертний М. А. Давидова Н.В.	Серпень
15.	Педагогічна конституція України	Ч.з.№1	13	3	4		Безсмертний М. А. Давидова Н.В.	Серпень
16.	До 180 річчя з дня народження Драгоманова М. П.	Ч.з.№1 232 ауд.	41	5	12		Давидова Н.В.	Жовтень
17.	До презентації наукового дослідження академіка В. П. Андрущенко «Феномен освіти»	Ч.з.№1 231 ауд.	33	5	6		Давидова Н.В.	

18.	День української мови та писемності	Ч.з.№1	47	15	14		Безсмертний М. А. Глібовська Т. Б.	Листопад
19.	Революція Гідності. Свідчення. Тексти. Спогади.	Ч.з.№1	30	12	7		Безсмертний М. А.	Листопад
Відділ обслуговування головного корпусу (абонемент)								
1	Нові книги	абонемент	102	27	27		Коваленко Н.М. Косинська К.Ю.	(постійно діюча, оновлення 1 раз на місяць)
2	М.П.Драгоманов	абонемент	20	8	2		_____	
3	Нові надходження української художньої літератури	абонемент	226	203	186		_____	
Відділ інформаційно-бібліографічної роботи								
1	Виставка нових надходжень	3-16 гум.	41		9		Позднякова	постійнодіюча
2	«Бібліографічні видання НБ НПУ ім. М. П. Драгоманова»	3-16 гум.	21		2		Позднякова	постійнодіюча
3	«Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова»	3-18 гум.	25		6		Позднякова	постійнодіюча
4	«Історія університету в особах»	Чит. зал № 1. ц.к.	110		4		Тарасова	постійнодіюча
5	«Національний педагогічний НПУ імені М. П. Драгоманова – 180»	Чит. зал № 2. ц.к.	11		3		Тарасова	постійнодіюча
6	«Видання наукової бібліотеки: бібліографічні покажчики»	Фойє ун-ту ц.к.	75				Тарасова	постійнодіюча
7	«Видання наукової бібліотеки»	157-6 ц.к.	97		12		Тарасова	постійнодіюча
8	Нові надходження літератури 3 рази змінювалась	4-1	95	119			Бабій І.В.	Протягом

	3 рази змінювалась 2 раз змінювалась	4-3 3-17	60 40	100 22			Уманець І. В. Поліщук Л. В.	року
Відділ обслуговування гуманітарних факультетів								
1	Праці викладачів НПУ ім. М.П. Драгоманова	4-1.3	38	21			Бабій І.В. Пічевська О.Я.	Постійно діюча
2	Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова	4-1.3	23	10			Бабій І.В. Пічевська О.Я.	Постійно діюча
3	Видання наукової бібліотеки НПУ ім. М.П. Драгоманова	4-1.3	38	5			Бабій І.В.	Постійно діюча
5	Світ сучасної прози	4-3	52	135			Марченко Н.О.	Постійно діюча
6	Рідкісні книги поч.ХХ ст. в фондах бібліотеки	4-1	38	2			Пічевська О.Я.	Протягом року
7	145 років від дня народження Д.Лондона (1876-1916), американського письменника	4-3	21	12			Марченко Н. О.	12.01.2021
8	Молодь – майбутнє України	4-1	20	5			Бабій І.В.	14.01.2021
9	150 років від дня народження А. Ю. Кримського (1871-1942), українського письменника і сходознавця	4-3	12	5			Марченко Н. О.	15.01.2021
10	130 років від дня народження О. Е.Мандельштама (1891-1938), російського поета	4-3	22	7			Уманець І. В.	15.01.2021
11	Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту.	4-1	28	3			Пічевська О.Я.	23.01.2021
12	245 років від дня народження Е. Т. А. Гофмана (1776-1822), німецького письменника, художника	4-3	18	15			Марченко Н. О.	24.01.2021
13	195 років від дня народження М. Є. Салтикова-Щедріна (1826-1889), російського письменника	4-3	17	4			Марченко Н. О.	27.01.2021
14	155 років від дня народження Р. Роллана (1866-1944), французького письменника	4-3	21	8			Уманець І. В.	29.01.2021
15	«Психодіагностика»	4-1	31	8			Бабій І.В.	05.02.2021
17	«У їхніх серцях жила Україна» до дня Героїв Небесної Сотні		19	12			Бабій І.В.	18.02.2021
18	225 років від дня народження В. Грімма (1786-1859), німецького письменник	4-3	25	4			Уманець І. В.	24.02.2021

19	150 років від дня народження Лесі Українки (1871-1913), української письменниці	4-3	18	18		Марченко Н. О.	25.02.2021
20	«Справжній геній українського народу» (До дня народження Т. Г. Шевченка)	4-1	21	03		Бабій І.В.	03.03.2021
21	До дня народження Т. Г. Шевченка (1814-1861) «Свою Україну любіть, Любіть її... Во время люте, В останню тяжкую минуту За неї Господа моліть» («Чи ми ще зійдемося знову?»)	4-3	30	67		Уманець І. В.	06.03.2021
22	91 років від дня народження Ліни Костенко (1930), української поетеси, шістдесятниці	4-3	25	15		Марченко Н. О.	19.03.2021
23	Всесвітній день поезії	4-3	23	28		Марченко Н. О.	21.03.2021
24	150 років від дня народження Г. Манна (1871-1950), німецького письменника	4-3	20	12		Уманець І. В.	27.03.2021
25	«Я душу пустив у душу народу...»	4-1	32	3		Бабій І.В.	17.05.2021
26	425 років від дня народження П. Корнеля (1606-1684), французького драматурга	4-3	18	5		Марченко Н. О.	06.06.2021
27	70 років від дня народження В. Шкляра (1951)	4-3	25	22		Уманець І. В.	10.06.2021
28	210 років від дня народження Г. Бічер-Стоу (1811-1896), американської письменниці	4-3	19	2		Уманець І. В.	14.06.2021
29	110 років від дня народження В. П. Некрасова (1911-1987), російського письменника	4-3	14	5		Марченко Н. О.	17.06.2021
30	150 років від дня народження Ш. Бронте (1816-1855), англійської письменниці	4-3	22	8		Марченко Н. О.	21.06.2021
31	150 років від дня народження М. Пруста (1871-1922), французького письменника	4-3	18	5		Марченко Н. О.	10.07.2021
32	210 років від дня народження В.Теккеря (1811-1863), англійського письменника	4-3	15	5		Уманець І. В.	18.07.2021
33	165 років від дня народження Б. Шоу (1856-1950), англійського письменника	4-3	18	8		Марченко Н. О.	26.07.2021
34	250 років від дня народження В. Скотта (1771-1832), англійського і шотландського письменника	4-3	15	5		Уманець І. В.	15.08.2021
35	150 років від дня народження Л. Андреева (1871-1919), російського письменника	4-3	12	4		Уманець І. В.	21.08.2021

36	165 років від дня народження Т. Драйзера (1871-1945), американського письменника	4-3	21	5		Марченко Н. О.	27.08.2021
37	130 років від дня народження А. Крісті (1891-1976), англійської письменниці	4-3	18	12		Уманець І. В.	05.09.2021
37	Міжнародний день грамотності	4-1	34	5		Бабій І.В.	04.09.2021
39	110 років від дня народження В. Голдінга (1911-1993), англійського письменника	4-3	12	4		Марченко Н. О.	19.09.2021
40	155 років від дня народження Г. Уеллса (1866-1946), англійського письменника	4-3	14	6		Уманець І. В.	21.09.2021
41	125 років від дня народження С. Фіцджеральда (1896-1940), американського письменника	4-3	12	8		Марченко Н. О.	24.09.2021
42	Всеукраїнський день дошкілля	4-1	36	4		Бабій І.В.	25.09.2021
43	«Свято хранителів мудрості» до всеукраїнського дня бібліотек.	4-1	38	2		Пічевська О. Я.	27.09.2021
44	180 років від дня народження М. П. Драгоманова (1841-1895), українського публіциста, історика, філософа, літературознавця, фольклориста, громадського діяча	4-3	36	12		Уманець І. В.	30.09.2021
45	140 років від дня народження І. Кочерги (1881-1952), українського письменника, драматурга	4-3	20	12		Уманець І. В.	06.10.2021
46	«Козацькому роду нема переводу» День українського козацтва	4-1	13	5		Бабій І.В.	12.10.2021
47	85 років від дня народження І. Ф. Драча (1936-2018), українського поета, перекладача, драматурга, Героя України	4-3	22	8		Уманець І. В.	17.10.2021
48	Дидактика- універсальний засіб навчання	4-1	12	8		Пічевська О. Я.	01.11.2021
49	200 років від дня народження Ф. М. Достоєвського (1821-1881), російського письменника	4-3	21	18		Уманець І. В.	11.11.2021
50	«Свято правильної та красивої мови» до міжнародного дня логопеда	4-1	23	5		Бабій І.В.	12.11.2021
51	310 років від дня народження М. В. Ломоносова (1711-1765), російського вченого	4-3	15	2		Уманець І. В.	19.11.2021
52	215 років від дня народження О. П. Стороженка (1806-1874), українського письменника, художника	4-3	25	20		Уманець І. В.	24.11.2021
53	140 років від дня народження С. Цвейга (1881-1942), австрійського письменника	4-3	12	4		Уманець І. В.	28.11.2021
54	200 років від дня народження М. О. Некрасова (1821-1878),	4-3	10	1		Уманець І. В.	10.12.2021

	російського поета							
	Педагогічна спадщина. Історія педагогіки	4-1	27	9			Бабій І.В.	03.12.2021
	Корекційна педагогіка: основи навчання і виховання	4-1	20	8			Бабій І.В.	10.12.2021
	200 років від народження Г. Флобера (1821-1880), французького письменника	4-3	21	15			Уманець І. В.	12.12.2021

Відділ обслуговування історико-соціальних факультетів та сектор обслуговування факультету психології

1	«Нові надходження»	Абонемент	100		260		Пирожникова О. М.	Постійно діюча
2	«Друковані праці викладачів Факультету історичної освіти»	Абонемент	66	4568	250		Гуськова О.В. Долинська А.Р.	Постійно діюча
3	Соціальна справедливість і соціальний захист	ч/з	45	12			--	січень
4	Казковий світ української міфології	ч/з	50	12			--	лютий
5	Українці, що змінили світ	ч/з	32	9			--	Березень
6	Українська культура у просторі та часі	ч/з	23	12			--	квітень
7	Традиції і сучасність українських промислів	ч/з	34	23			--	травень
8	Найкраще місто на Землі (Київ)	ч/з	39	8			--	червень
9	Наукова бібліотека – майбутньому соціальному працівнику	ч/з	25	9			--	Вересень
10	Наукова бібліотека – майбутньому історику	ч/з	28	12			--	Вересень
11	Культурна спадщина України	ч/з	18	6			--	жовтень
12	Шкідливі звички: знати, щоб жити	ч/з	39	19			--	листопад
13	Особа в інформаційному суспільстві	ч/з	18	10			--	грудень

Віртуальні виставки

№ п/п	Дата	Назва/тема	Кількість представленої літератури	Відповідальні
1	Січень	До Дня Соборності України	31 слайд+ 46 кн.	Безсмертний М.А.

2	Лютий	Всеукраїнський день психолога	30 сл.	Бабій І.В.
3	Лютий	До 180-річчя від дня народження Христини Данилівни Алчевської	30 сл.	Бабій І.В.
4	Березень	Видатні Жінки України	28 слайд+ 39 кн.	Безсмертний М.А.
5	Березень	Тарас Григорович Шевченко – український письменник, мислитель, художник	32 сл 30 кн.	Бугеря М.
6	Березень	З нових дарунків українського літературознавця, ученого, архівіста Сергія Анастасійовича Гальченка	27 слайд. 45 кн.	Безсмертний М.А.
7	Травень	Історія математичної науки: з прадавніх часів до сьогодення	34 слайда 47 кн.	Безсмертний М.А.
8	Червень	Світочі українського духу	28 сл.	Гуськова О. В., Коляда І. А.
9	Серпень	Соборна вільна Україна: мрія, що збулась	25 слайд. 38 кн	Безсмертний М.А.
10	Серпень	Дню Державного прапора присвячується: Символи честі — гордість Держави	30 сл 37 кн	Безсмертний М.А.
11	Серпень	Педагогічна конституція України	18 сл 13 книг	Безсмертний М.А.
12	Вересень	30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек	21 сл.	Безсмертний М.А.
13	Жовтень	Казковий світ української міфології	28 сл.	Гуськова О. В., Долинська А. Р.
14	Листопад	День української мови та писемності	33 сл 47 кн	Безсмертний М.А.
15	Листопад	Революція Гідності. Свідчення. Тексти. Спогади.	28 сл 30 кн	Безсмертний М.А.

Масові заходи

Назва заходу	Місце та дата проведення	Назва	Кількість присутніх
Семінари. Конференції	26.02.2021 (читальний зал №2)	Семінар-практикум «Організація роботи служб підтримки наукових досліджень в бібліотеках університетів	15 осіб
Акредитація кафедр	24.06.2021	Комаровська В. Ф. акредитація кафедри online	4 особи
	21.09.2021	Волошина В. В. Акредитація кафедри online	3 особи
	04.10.2021	Тимошенко О. В. Акредитація кафедри (фіз підг) online	4 особи
Експерсії	15.06.2021 (гуманітарний корпус)	Експерсія для співробітників бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця	6 осіб
	25.06.2021 (гуманітарний корпус)	Експерсія по бібліотеці для аспірантів факультету педагогіки	5 осіб
	30.07.2021	Матвієнко О. В. Експерсія Факультет педагогіки і психології	7 осіб
	01.09.2021	Експерсія для студ. Ф-ту інформатики 1 к	118 осіб
	03.09.2021	Експерсія для студ. Ф-ту інформатики 1 к	25 осіб
	07.09.2021	Цимбал С. М. Експерсія 1 курс	25 осіб
	08.09.2021	Експерсія Ф-т фіз-ри 11 курс	18 осіб
	09.09.2021.	Експерсія Русаков С. С. «Культурологія «	18 осіб
	14.09.2021	Експерсія Харитоненко О. І. (журналісти)	45 осіб
	14.09.2021	Експерсія Биковський Я. Т. для викладачів Пряшівського ун-ту (Словаччина)	4 особи
	16.09.2021	Експерсія (1 курс з Освіти 6)	15 осіб
	17.09.2021	Експерсія для студ. Ф-ту інформатики 11 к	10 осіб
	20.09.2021	Експерсія Биковський Я. Т. інж-педаг 1 к.	18 осіб
	23.09.2021	Експерсія Прибора Н. А. каф. Хімії	12 осіб
	05.10.2021 (гуманітарний корпус)	Експерсія по бібліотеці для студентів Тернопільського Національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Спец. Дошкільна освіта	8 осіб
	12.10.2021	Експерсія Токарчук О. В. Архівознавство 1 курс	26 осіб
	12.10.2021	Експерсія Андрусишин Б. І. Правознавство	15 осіб

Засідання кафедр, Вченої ради	27.01.2021	Вашкевич. В. М. Засідання кафедри управління та євроінтеграції.	5 осіб
	18.02.2021	Євтух В. Б. Засідання Вченої ради	12 осіб
	24.06.2021	Свириденко Д. Б. засідання кафедри online	7 осіб
	09.07.2021	Федоришин В. І. Засідання кафедри	5 особи
	19.09.2021	Євтух В. Б. Засідання кафедри	6 осіб
	23.09.2021	Євтух В. Б. Засідання кафедри	6 осіб
	27.10.2021	Євтух В. Б. Засідання кафедри	23 особи
	01.11.2021	Засідання кафедри політичної психології та міжнародних відносин	8 осіб
	23.12.2021	Науково-методична нарада соц-правов.ф-т Патинок О. П.	12 осіб
	18.05.2021	Булах І. С. Залік	8 осіб
Лекції, Іспити, Заліки, Екзамени	03.06.2021	Титова Н. М. online лекція	15 осіб
	29.06.2021	Савенков О. О. залік	3 особи
	07.09.2021	Цимбал С. М. лекція 1 курс	25 осіб
	09.09.2021	Євтух В. Б. екзамен	4 особи
	23.09.2021	Саюк В. І. залік	3 особи
	27.09.2021	Титова Н. М. online лекція	12 осіб
	07.10.2021	Титова Н. М. online лекція	15 осіб
	13.10.2021	Верпатова Н. Ю. лекція	9 осіб
	13.10.2021	Артімонова Т. П. online лекція	14 осіб
	02.11.2021	Цимбал С. М. online лекція	12 осіб
	22.11.2021	Артімонова Т. П. online лекція	16 осіб
	25.11.2021	Титова Н. М. online лекція	14 осіб
	26.11.2021	Титова Н. М. online лекція	16 осіб
	29.11.2021	Попова Л. М. каф-ра педагогіки on-line лекція	21 особа
	10.12.2021	Артімонова Т. П. online лекція	15 осіб
	13.12.2021	Федоришин В. І. online лекція	11 осіб
	14.12.2021	Вашкевич В. М., Процька С. М. держ.екзамен онлайн	10 осіб
	15.12.2021	Кафедра тіфлопедагогіки Залік онлайн	12 осіб
	16.12.2021	Дерман Л. М. онлайн лекція	15 осіб
	21.12.2021	Шишова О. М. онлайн залік	9 осіб
21.12.2021	Захист магіст. Робіт.Кафедра соц.філософії, філософії освіти	7 осіб	

Засідання науково-методичної ради НБ НПУ	Протягом року	Засідання методичної ради НБ online	20 осіб (11 разів)
Консультації	Протягом року	Зустрічі викладачів НПУ із студентами	90 осіб
Інші культурно-мистецькі заходи	28.01.2021	Дробот І. І. Інтерв'ю «Радіо Свобода» (про Більченко Є. В.)	10 осіб
	23.03.2021	Гальченко С. А. on-line зустріч із студентами	89 осіб
	01.06.2021	Виставка робіт викладачів (предпросмотр)	12 осіб
	30.06.2021	Виставка робіт викладачів	45 осіб
	10.09.2021	Канал 1+1, інтерв'ю з Андрієм Демиденком	15 осіб
	16.09.2021	Урись Т. Ю. ТСН 1+1(підготовка сюжету до 80 річчя трагедії у Бабиному Яру	12 осіб
	29.09.2021 (гуманітарний корпус)	Авторська виставка картин Міненко Ірини «Натхнення душі»	27 осіб
	22.10.2021	Засідання комісії «Конкурс на кращий підручник»	12 осіб
25.10.2021	Засідання комісії «Конкурс на кращий підручник»	11 осіб	

Бібліографічні покажчики, які вийшли друком у 2021 році (Наукова бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова)

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

1. Ірина Борисівна Матяш: біобібліографічний покажчик / редкол.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова ; упоряд.: Н. І. Тарасова, Р. В. Романовський ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 168 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/35270>
2. Марія Купріянівна Шеремет : біобібліографічний покажчик / редкол.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова, Н. В. Базима ; упоряд. Н. І. Тарасова; бібліогр. ред. : Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 95 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/34891>
3. Микола Вікторович Працьовитий : біобібліографічний покажчик до 35-річчя науково-педагогічної діяльності / упоряд. Н. І. Тарасова ; бібліогр. ред. Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 177 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/34078>
4. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за 2019 рік / відп. за вип. Л. В. Савенкова, укладач : Н. І. Тарасова, бібліогр. ред. : Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун, ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – Вип. 14. – 207 с. – До 185-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова. – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/34077>
5. Олена Валеріївна Матвієнко : біобібліографічний покажчик / ; наук. ред.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова. упоряд. Н. І. Тарасова; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 94 с. – (Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33939>
6. Ігор Антонович Хижняк: біобібліографічний покажчик / наук. ред. : І. А. Коляда, С. В. Хижняк, упоряд. Н. І. Тарасова, бібліогр. ред. Г. І.

Шаленко; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 114 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33651>

7. Олексій Корнійович Романовський: біографічний нарис / наук. ред. Л. В. Савенкова ; упорядник Н. І. Тарасова ; бібл. та літ. ред. : Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 58 с. – (Серія: “Ректори НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33236>

8. Світлана Олексіївна Ставицька : біобібліографічний покажчик до 55-річчя з дня народження та 30-ліття науково-педагогічної діяльності/ М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Факультет психології ; упорядник Н. І. Тарасова, наук. ред. Л. В. Савенкова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 95 с. – (Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/30532>

Публікаційна активність працівників НБ НПУ імені М.П. Драгоманова (2021 рік)

- 1) Левченко Ю. Книжковий спецфонд як історичне явище (основні положення статті Всеукраїнського конкурсу для молодих бібліотекарів імені Л. Б. Хавкіної (2021 р.)) / Ю. Левченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика: науково-інформаційний щоквартальний журнал. – 2021. – № 3. – С. 49–51.
- 2) Левченко Ю. «Бібліотека Київського педагогічного інституту під час нацистської окупації (1941–1943 рр.)» подано до Бібліотечний форум: історія, теорія і практика (№4).
- 3) Левченко Ю. «Київський педагогічний інститут під час нацистської окупації 1941–1943 рр.: тезовий огляд» подано до наукового збірника Zaporizhzhia Historical Review.
- 4) Левченко Ю. «Освітньо-культурна діяльність Київського педагогічного інституту під час нацистської окупації (Листопад 1941 – Вересень 1942)» подано до історичного журналу «Світ Кліо» (Вип. 5).
- 5) Левченко Ю. «Гарвардський стиль: основне» до журналу Бібліотечний вісник

6) Гарвардський стиль (Harvard style: Harvard System Anglia Ruskin University): методичні рекомендації. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 40 с.

7) Левченко Ю. І. Фонд (відділ) спеціального зберігання // Українська бібліотечна енциклопедія. – Режим доступу: [https://ube.nlu.org.ua/article/%D0%A4%D0%BE%D0%BD%D0%B4%20\(%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B4%D1%96%D0%BB\)%20%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F](https://ube.nlu.org.ua/article/%D0%A4%D0%BE%D0%BD%D0%B4%20(%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B4%D1%96%D0%BB)%20%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F)

Вікіпедія:

1. **Бевз Григорій Петрович.** Режим доступу -

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B5%D0%B2%D0%B7_%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B9_%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87

2. **Теплицька Олена Йосипівна.** Режим доступу -

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0_%D0%99%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0

3. **Скрипченко Олександр Васильович.** Режим доступу -

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BF%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87

4. **Нікітіна Фіонілла Олексіївна.** Режим доступу -

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D1%96%D0%BA%D1%96%D1%82%D1%96%D0%BD%D0%B0_%D0%A4%D1%96%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%BB%D0%BB%D0%B0_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0

5. **Завітневич Василь Прокопович.** Режим доступу -

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87